

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 4 DIN BROJ 107

OTMIJENI PLJAČKAŠI

BILL FARGO:

OTMJENI PLJACKASI

»Laso« Nova serija 1975.

Earla Wellsa dočekaše u hotelskom hodniku tri čovjeka.

Dvojica su se popela na stubište, dok mu se treći prišuljao s leđa.

Pojavi se i četvrti čovjek. Upravo je izišao iz jedne hotelske sobe, imao je kecelju, nosio u lijevoj ruci pladanj a preko desne podlaktice bijeli ubrus.

Earl Wells je postupio munjevito. Okrenuo se i istodobno udario pušćanim kundakom.

Čovjek iza njega krikne, zatetura i sruši se.

Uto se približe dvojica sa stubišta.

Earl zabije bližemu pušćanu cijev u želudac.

Čovjek glasno jaukne i skvrči se. Poklekne držeći se objema rukama za trbuh.

Drugi pokuša povući kolt.

Earl ga pritekne. Trzne pušku uvis i svom ga snagom udari čeličnom cijevi pod bradu. Čovjek zakoluta očima, pusti revolverski kundak i sruši se ukočen kao daska.

Earl se makne u stranu kako bi izbjegao njegovo tijelo.

Konobar je začuđeno promatrao Earla. Tada ispusti pladanj i lijevom rukom povuče ubrus s desne podlaktice.

Earl ugleda na otvor revolverske cijevi.

Konobar se naceri.

Začuvši iza sebe šum i duboko udisanje koje najavi snažan zamah, Earl se pokuša hitro okrenuti, ali mu to ne uspije.

Glavom mu se poput eksplozije raširi bol.

Zadnje što je vidio, bilo je konoborovo podlo cerenja.

Kad je ponovno otvorio oči, Earl Wells ugleda oko sebe rešetke. Samo rešetke od poda do stropa. Kao da se cijeli svijet sastoji samo od rešetaka.

Oprezno okrene glavu u stranu. Odmah osjeti mučninu. Imao je neki odvratani okus u ustima a grlo mu se grčevito stezalo.

Rešetke su munjevito promicale mimo njega. Uzalud ih je pokušavao zaustaviti pogledom.

Negdje iza rešetaka pojavi se nečiji mutan lik. Neki visok i vitak čovjek rijetke plave kose.

Pošto se čovjek približio, Earl ugleda na njegovim prsima zvijezdu. Vidio mu je i smiješak na licu i revolver u ruci.

— Onda, kako se osjećaš? — upita čovjek sa zvijezdom.

— Odvratno — odgovori Earl. — Kao da sam ispio kabao vode s pu-

noglavcima. U glavi mi zveči kao u šupljoj posudi. No, bitno je da je na ramenu.

Šerif otvori vrata ćelije; nisu bila zaključana.

— Da, glavu još imaš — reče on.
— A i kolt. No, sve ostalo je nestalo. Tvoj novčanik, sat, puška... nema više ničega. Štoviše, i poštanska je kočija već odjurila.

— Ah, neka ide k vragu i kočijal — progunda Earl.

Opipa korice o desnom boku. Bile su prazne.

— Ovo je tvoje oružje, zar ne? — zapita šerif i pruži mu kolt koji je držao u ruci.

Earl kimne, i odmah se pokaje zbog toga. Rešetke i šerif ke počеше opet vrtjeti oko njega slijeva nadesno.

— Potres mozga, kaže liječnik. Da nemaš tako tvrdu glavu, ne bi se više ni probudio.

— Kako dugo sam spavao? — upita Earl.

— Ovdje u ćeliji, dva sata. A kako dugo si bio u nesvijesti prije nego što su te pronašli, ne znam.

Earl zamišljeno pogleda svoj revolver. Pitao se zašto su mu napadači ostavili oružje. Revolver je bio posebno izrađen, pa je prilično vrijedio. Imao je kundak od slonovače, bogato izrezbaren. U njega su bila urezana slova: E. W. Njegovi inicijali.

— Vjerojatno ti je revolver ispao iz korica dok su te vukli u staru sušu iza hotela. Lupeži to nisu opazili. A kad su te opljačkali, više nisu htjeli tratiti vrijeme na traženje kolta.

— Da, po svoj prilici se to zbilo — promrmlja Earl i gurne revolver u

korice. — Tko me je pronašao, Wille?

— Djeca. Našla su kolt a desetak koraka od njega i tebe.

Earl pokuša ustati. Tek što se uspravio, sve mu se smrači.

Osjeti da gubi ravnotežu i da se ruši.

Šerif Will Donovan ga uhvati i polako spusti na ležaj.

— Treba da se nekoliko sati odmoriš — reče mu. — Najbolje je da ostaneš ovdje do jutra. U mene, doduše, nije udobno kao u hotelu, ali ti jamčim da te ovdje neće nitko napasti.

Earl je bio neopisivo umoran i slab, a u glavi mu je tutnjalo kao da se pretvorila u hupanje.

Ipak, ponovo pokuša ustati. Grčevito se uhvati rukama za prečke i podigne.

Ovaj put ostane na nogama.

— Tko te napao? — zapita šerif.

Earl se gnjevno osmjehne.

— Da sam imao vremena da malo bolje pogledam te nitkove — odvrati — onda bi sada oni bili u ćeliji, a ne ja.

— Hoćeš li podnijeti prijavu? — zapita šerif.

— Zar bi imalo smisla? Pa, oni su već vrlo daleko.

— Jesi li imao mnogo novca uza se, Earle? — upita Donovan.

— Tri tisuće dolara. Kao što znaš, htio sam kupiti stoku.

— Očito, i drugi su znali o tvojim namjerama. Slušaj, Earle, je li istina da želiš trgovati s nekim rančom koji živi u blizini Cuence... s nekim Peterom Whitmanom?

— Istina je. Netko mi je ispričao da prodaje stoku neobično jeftino.

— Da, neobično jeftino! — ponovi Donovan.

Earl zamijeti podrugljiv prizvuk šerifova glasa.

— Zar nešto nije u redu s njim? — zapita.

— S njim je sve u redu, ali se ponekad sumnja u žigove na njegovim govedima. Jednoć je jedan njegov susjed izjavio da mu je Whitman ukrao pola stada i izmijenio oznake.

— Je li taj čovjek imao dokaze?

Donovan slegne ramenima.

— Možda ih je imao, a možda i nije. Na svaki način, nije mu pružena prilika da ih objelodani. Pronašli su ga s metkom u leđima. Potraga za počiniteljem nije urodila nikakvim plodom.

— A što je bilo s Whitmanom?

— Od tada ga svi smatraju poštenjačinom! — reče sarkastično Donovan. — Više ga se nitko ne usuđuje nazvati kradljivcem stoke.

Priđe svom писаћем stolu, izvadi iz džepa ključ, otvori ladicu i posegne u nju. Pruži Earlu tanak snop novčanica.

— Ja te dobro poznam, Earle — reče. — Znam što ćeš sada učiniti. Isto tako, znam da te ne mogu odvratiti od tvog nauma. Stoga neću ni pokušati da te nagovorim da potragu za onom četvoricom prepustiš meni. Dobro znaš da je to, zapravo, moj posao.

— Svakako — reče mirno Earl. — Ali je zato glava po kojoj su udarali, moja. Pored toga, oduzeli su mi tri tisuće dolara što mi ih je povjerio moj rančer. Vratit ću taj novac.

— Misliš li da se za tri tisuće dolara isplati stavljati glavu na kocku? Razmisli. Njih su, ipak četvorica.

— Nije riječ samo o novcu — reče Earl. — Vjerujem da se iza tog

napada na mene skriva još nešto. Htio bih saznati o čemu se radi.

— Na poštanskoj postaji sam uzeo novac koji si već dao za vožnju do Tucsona — reče šerif pružajući novčanice. — Oduzeo sam onoliko koliko sam platio liječniku.

Earl spremi novac, ne prebrojivši ga. Tada pođe prema vratima. Teturao je kao da je pijan, ali se održao na nogama.

Šerif Donovan je zabrinuto gledao za njim.

— Radije ostani još nekoliko sati ovdje, Earle! U ovakvu stanju ne možeš...

Earl Wells nije ga slušao. Zatvorio je za sobom vrata ureda prije nego što je šerif dovršio rečenicu.

Donovan priđe prozoru i zagleda se van. Vidio ga je kako ulazi u javnu konjušnicu i poslije nekoliko minuta vraća se s osedlanim konjem. Konj je bio upadljivo dobar, a i sedlo. Wells je, po svoj prilici, dao veliku svotu za njih.

Pošto se uhvatio za unkaš i jedva podigao u sedlo, Earl Wells odjaše glavnom ulicom na zapad, smjedom kojim je prije tri sata odjurila poštanska kočija.

— Prokleti glupan! — promrmlja srdito Donovan.

Lagano povukavši uzde, Earl Wells zaustavi konja. Najednom postadoše nepomični kao da su kip.

Earl dugo ostane u sjeni. Kako bi se zaštitio od zraka niskog sunca, povukao je šešir na čelo. Polako i pažljivo pretraživao je pogledom nizinu pred sobom.

Nije žurio. Znao je da bi mogao izgubiti glavu ako prerano napusti zaklon.

Tek kad se uvjerio da u okolici nema nikoga, potjera vranca niz blagi obronak.

U podnožju brda naiđe na prevrnutu kočiju. Tri čovjeka pokraj nje nisu se micala.

I prije nego što se sasvim približio, spoznao je da se više nikada neće pomaknuti. Bili su mrtvi i skalpirani.

Ponovno zaustavi konja.

Nije se čulo baš ništa. Nad prevrnutu se kočiju nadvila samrtna tišina, pojačana sparinom umirućeg dana.

Sjaše i pođe prema poginulima.

Tek sada ugleda Indijanca. I on je bio mrtav.

Radilo se o Apašu. Ležao je potrbuške pokraj kočijaša. Do sada su ga pred Earlovim pogledom zaklanjala prevrnutu kola.

Pored Indijanca bijaše lûk. Dugačak lûk, onakav kakav, suprotno prerijskim Indijancima, upotrebljavaju Apaši. U kožnatom tobočcu nalazila se još samo jedna strelica.

Metak ga je bio pogodio s leđa. Ispod lijeve lopatice.

Blizu njega je ležao kočijaš. Tako blizu da bi se, da su još bili živi, mogli dotaknuti. Kao da ih je zbližila smrt.

Kočijaš je ležao na leđima. Iz grudi mu je virio držak strijele, ali je bio pogođen i metkom.

Još je držao uzde u zgrčenoj desnoj šaci.

Earl je zamišljeno promatrao njegovu pušku. U kundak su bila užarenom žicom utisnuta dva velika slova: P. K.

Nekoliko koraka od njega ležao je pratilac kočije. Bio je ubijen pučanim hicem.

Earl priđe kočiji. Izvrnula se na lijevi bok.

Otvori desna vrata i zaviri unutra. Bila je prazna. Nije bilo putnika, a i sva prtljaga je nestala.

Međutim, na podu kočije i stražnjem sjedištu su se vidjele krvave mrlje.

Earl se osvrne oko sebe. Napadači su, očito, odveli i sva četiri konja.

Zaobiđe kočiju i u tom trenutku ugleda još jednu žrtvu.

Sudeći prema odijelju, radilo se o putniku. Vjerojatno o čovjeku sa stražnjeg sjedišta. Bio je unakažen kao i kočijaš i pratilac. Na lijevom je boku imao duboku ranu, ali ne od strijele. Tragovi baruta su ukazivali da mu je netko tane ispalio iz neposredne blizine. Strijela što mu je probila vrat, bila je sasvim suvišna.

Ležao je na leđima, a pokraj mlohave mu je desnice bio revolver.

Earlu se malo suze oči kad je spazio oružje. Sagne se i podigne kolt.

Revolver je veoma sličio njegovu vlastitom. Na prvi su se pogled čak mogli lako zamijeniti. Razlikovali su se samo po inicijalima na kundaku od slonovače. Na ovom je koltu pisalo: D. B.

Earl pregleda bubnjič. Neznanaac je ispalio pet hitaca.

Izenada začuje iza sebe tih štopot, od kojeg mu se, ipak, sledi krv. Bio je to škljocaj kakav nastane kad se povuče zatvarač na opetuši.

Baci se u stranu i munjevit okreće.

Indijanac kojeg je smatrao mrtvim, podigao se na koljena. Upravo je kočijaševu pušku,

Odjekne hitac, a tane se zabiје u zemlju pokraj Earla.

Premda mu je bilo mrsko ubijanje, premda je potpuno razumio Indijanca i priznavao pravednosti njihove borbe, Earl je u toj neočekivanoj situaciji, u tim djelićima sekunde koji nisu dopuštali nikakva objašnjenja, morao braniti svoj život. Opali iz kolta.

Indijanac se ispruži na tlu.

Bijesan zbog takva razvoja događaja, ogorčen zbog toga što je morao pucati i što je još jednom dopustio divljini da mu nametne svoje zakone, Earl baci kolt. Sada je ionako bio prazan.

Napeto je prelazio očima po stjenovitom obronku, sve do vrha brda. Znao je da je udaljenost malena i da bi ga odande mogle pogoditi strijele. Jedini su mu zaklon bili poginuli i kočija.

Ako su gore Indijanci, on je propao. Neće stići živ ni do konja.

No, na brdu se nije ništa micalo, nikakav zvuk nije prekidao predvećernju tišinu.

Jasno mu je bilo da ne smije ostati ovdje. Hici su privukli pažnju Indijanaca u cijeloj okolini. Pa ipak, nije htio odjahati prije nego što pažljivije pregleda mjesto razbojstva.

Sunce je stajalo pedalj iznad obzorja i bacalo dugačke sjene.

U podnožju brda nalazilo se nekoliko velikih kamenih gromada koje su se, možda, još prije mnogo tisućljeća skotrljale niz padinu. Neke su bile visoke skoro dva metra. Tko god bi se sakrio iza njih, mogao bi promatrati klanac i cestu što je u blagu laku vodila nizbrdo iz klanca.

Earl ostavi konja i krene prema gromadama. Već iza prve nađe dvije prazne čahure.

Nađe i nešto čemu se nije nadao: zgaženi kamenčić.

U ovom kraju ima čudnih Apaša, pomisli. Nisu vješti skalpiranju, ostavljaju na tlu nove novcate opetuše i koltove, gaze čizmama kamenčiće i ispaljuju iz neposredne blizini strelice u one koje su već ustrijelili iz puške. Osim toga, povlačeći se, zaboravljaju pokupiti svoje ranjenike. Zaista, vrlo čudno!

Vrati se do vranca i uzjaše. Popne se na brdo te se kroz klanac uputi na istok. Jahao je putem kojim je i stigao ovamo.

Dobro je znao kakvoj se opasnosti izlaže ulazeći u sumrak u nepregledan brdovit kraj, ali je morao još nešto obaviti.

Već je za nekoliko minuta stigao do mjesta koje je tražio. Zaustavio konja i spustio se sa sedla.

Kad je maloprije projahao, opazio je tragove, ali se nije na njih obazirao. Tlo je bilo prekriveno vrlo tankim slojem pijeska što ga je donio vjetar.

Na tom je pijesku pažljivo i uvijekbano oko lako moglo razabrati da se kočija na tom mjestu zaustavila. Konji su nestrpljivo tapkali na mjestu.

U kočiju se popeo neki čovjek. Pokraj tragova kotača jasno se vidio otisak jedne čizme. Prije nego što je ušao u kola, neznanac je bacio opušak. Niji ga jednostavno ispustio iz ruke, već ga je hitnuo nekoliko metara iza sebe, među nisko stijenja.

Ipak, nije ga bacio tako daleko da ga ne bi našao temeljit i strpljiv čovjek kao što je bio Earl Wells.

Jasno je bilo što se dogodilo: tu je čekao neki čovjek, zaustavio kočiju i popeo se u nju. Kočijaš očito nije ništa posumnjao. Neznamac mu je, svakako, ispričao neki uvjerljiv razlog zašto pješaci. Vjerojatno je rekao da je izgubio konja i zamolio da ga povezu do najbližeg grada.

Gdje li je taj čovjek sada, pitao se Earl. Jedno je nesumnjivo: nije među poginulima.

Nemarno bacivši na zemlju opušak, Earl se okrene kako bi se vratio svom vrancu.

Međutim, konj se bio neobično uznemirio i napregnuto gledao prema njemu. Načulio je uši kao da osluškuje neki zvuk koji Earl nije mogao čuti. Podrhtavale su mu nozdrve dok je uvlačio zrak.

Earl se naglo okrene, a desna mu se ruka trzne prema koltu o boku. Izvuče ga iz korica, ali ne uspije opaliti.

Na njega se bacio, poletjevši kroz zrak, snažan ratnik i srušio ga. Međutim, nožem je promašio cilj.

Earl udari potiljkom o kamenito tlo. Ispred očiju mu se spusti crna zavjesa.

Više nije vidio protivnika, čak ni kao mutnu sjenu.

No, osjećao je njegov dah na licu i čutio kako mu steže desni zglavak i pritišće uza zemlju ruku u kojoj je držao kolt. Za tren se nije mogao ni pomaknuti, prignječen uz tlo.

Premda se u prošlosti zbližio s mnogim Indijancima, shvatio njihov način života, njihovu bezgraničnu ljubav prema slobodi i želju da žive svoj život, u tom je trenutku

mislio samo na sebe. Zapravo, mislio je na nož u Indijančevoj desnoj ruci koji ga je svaki čas mogao smrtno pogoditi.

Nagonski podigne slobodnu lijevu ruku i pokuša se zaštititi podlakticom.

U istom trenu protivnik zamahne. Svom snagom. Njegov zglavak udari o Earlovu podlakticu.

Earl osjeti da mu je oštrica razrezala ruku, gotovo do kosti. Od te iznenadne boli probudi se iz nesvijesti koja ga je počela hvatati.

Sada je opet mogao vidjeti ratnika koji ji klečao na njemu. Doduše, vidio ga je mutno.

Svjestan da ne smije oklijevati i da ne može ništa objasniti u ovakvu trenutku, odlučno udari protivnika lijevom rukom u lice. Zbunivši ga malo, uspije istrgnuti desnu ruku i podići kolt.

Ratnikov samrtni krik nakon hica samo pojača Earlovu tugu.

Zar se ovo neće nikada završiti, pitao se ogorčeno. Zar ćemo se ubijati do posljednjeg čovjeka? Dabome, do njihova posljednjeg čovjeka, jer nas je više, nas uljeza, otimača tuđe zemlje i slobode.

Držeći u ruci revolver skoči na noge i smjesta se osvrne oko sebe. Pogled mu je prelazio preko stijena i istraživao njene dugačke sjene. Nije mogao vidjeti ni čuti ništa sumnjivo.

No, to još nije bio znak da mu ne prijeti opasnost. U blizini bi moglo biti pedeset ili stotinu Apača, a da ih on ne opazi.

Bilo kako bilo, treba da nestane prije nego što pohrle ovamo i oni Indijanci kojih još nema.

Ipak, sagne se i pregleda mrtvog ratnika.

Prema odjeći se moglo zaključiti da je Apaš. Jedino mu je oružje bio nož. Ako je i imao još neko oružje, pušku ili luk, onda ga je ostavio negdje pokraj svog konja.

Bio je to, očito, izviđač, jer uza se nije imao ništa što bi ga sprečavalo da se nečujno šunja između stijena.

U okolici po svoj prilici ima još takvih, posve nečujnih sjena. Svako treba da požurim, zaključio Earl.

Žurno pretraži Apaša. Ratnik nije imao uza se ništa što bi ukazivalo da je prije kratkog vremena napao poštansku kočiju i opljačkao putnike.

Earl ustane, skoči na konja i odjuri u galopu. Na zapad.

Svakog je trenutka mogao odjeknuti hitac i nemilosrdno ga srušiti sa sedla.

Privine se konju uz vrat kako bi bio što manji cilj. Bez ikakvih neprilika stigne do klanca.

Nimalo se nije trudio da bude tih. Hici su se u brdima daleko čuli. Stoga mu je sada mogla pomoći samo vrančeva brzina.

Projuri mimo prevrnutu kočiju. Bila je preblizu obronka a da bi se zaustavljao pored nje.

Tek kad se prilično udaljio od brda, uspori konja i zaustavi ga u nizini. Osvrne se.

Vidio je samo prevrnutu kočiju. Poginule je skrivala mala uzvišica.

Nitko ga nije slijedio.

Rado bi bio još jednom potražio tragove i ustanovio u kojem su smjeru pobjegli ubojice, ili možda samo jedan ubojica, ali je sunce upravo nestajalo iza obzorja. Za nekoliko trenutaka više se neće vidjeti tragovi. Osim toga, nimalo nije

želio da u mraku ponovno nabaše na Indijance.

Prvi sukob s njima je preživio. Ostane li ovdje i pričekati ratnike, bit će to lakoumnno izazivanje sudbine.

Već odavno se bilo smračilo kad je Earl Wells ujahao u Cuencu.

Cuenca je bila savim obično naselje, onakvo kakvih je na Zapadu na desetke. Maleno, prašnjavo, s lažnim pročeljima. Za vrijeme vrućine ljude bi gušila prašina, dok bi u doba kiša do gležnjeva gazili blato.

Pred postajom prevoznike tvrtke »Overland Line« stajao je nizak čelav čovjek, razdražljivo govorio nešto svom mršavom sugovorniku i nepristano pokazivao na svoj džepni sat.

Digne pogled začuvši topot Earlova konja. U očima kao da mu se odražavao strah pomiješan s pitanjima. Pratio je pogledom Earla do šerifova ureda, pred kojim se Earl zaustavi.

Tu je stajao postariji zdepast čovjek. Tek kad je sjahao i koraknuo prema vratima, Earl razazna na njegovoj bluzi zvijezdu.

— Vi ste šerif McDonald? — zapita.

Šerif klimne.

— A tko ste vi? — odvrati.

— Zovem se Earl Wells.

— Stižete iz Billingsa?

— Da — odgovori kratko Earl.

— Jeste li vidjeli poštanku kočiju?

— Jesam.

Šerif je oklijevao prije nego što je ponovno zapitao. Pogleda prema poštanskoj postaji.

Earl je slijedio njegov pogled. Opazi da niski čelavi čovjek sa džepnim satom još uvijek gleda prema njima.

— Kad će kočija, prema vašem mišljenju, stići ovamo? — upita šerif.

Pogledao je Earla hladno i mirno, ali mu je glas zvučao tako kao da se boji odgovora.

— Uopće neće stići.

Šerif jedva primjetno klimne, kao da je očekivao baš takav odgovor.

— Gdje ste vidjeli kočiju?

— U podnožju brda, dva sata od grada. Pred klancem. Izvrnuta na bok.

— Ima li preživjelih?

— Nema. Samo tri poginula. Kočijaš, njegov pratilac i jedan putnik.

— Ima li bilo kakvih tragova o počiniteljima?

— Ima. Ostale su apaške strijele.

Sijedi šerif odmjeri pogledom Earla. Oči mu se za tren zaustave na njegovoj glavi, a onda skliznu na ranu na lijevoj podlaktici. Earl ju je tek površno povezao.

— Izgledate kao da ste i vi imali posla s Apašima — reče šerif.

— Čvoruga na glavi nema nikakve veze s napadom na kočiju — odgovori Earl. — Neki su mi ljudi u Billingsu pokušali razbiti tikvu. Jedino rana na ruci potječe od apaškog noža.

— Znači, napadači su još bili ondje kad ste stigli?

— Samo dvojica.

— Kočija kasni već dva sata — reče šerif. — Henderson je sve nemirniji.

Očito, Henderson je bio niski čovjek koji je stajao pred uredom pre-

vozničke tvrtke i držao u ruci džepni sat.

Earl se pitao zašto je taj čovjek tako uznemiren. Zakašnjenje od dva sata nije nikakav razlog da bude zabrinut zbog kočije.

Iz ureda iziđu dva šerifova pomoćnika. Upitno pogledaju šerifa. Činilo se da čekaju njegova naređenja.

— Kočiju su napali Indijanci — reče šerif. — Smith, obavijestite Hendersona! A vi, Crichtone, nabavite kola, tako da dovezemo mrtve!

— Da okupim potjeru? — zapita Crichton.

— Baš ste šaljivčina! — odvrati šerif. Lice mu je bilo smrknuto. — U ovom gradu nećete naći ni tri čovjeka koji bi se noću usudili izjahati u preriju dok postoji mogućnost da su vani Apaši.

— Kako to? — reče Crichton. — Pa, Apaši ne napadaju noću! To im zabranjuje njihova vjera.

— I među njima ima nevjernika — progunda šerif.

— Uostalom, ionako ne bi imalo smisla da ih tražimo u mraku. Imaju preveliku prednost.

Oba se pomoćnika udalje.

Šerif McDonald pogleda Earla.

— Hoćete li i vi poći s nama Wellse? — zapita.

— Neću. Vidio sam već taj prizor. Gdje bih mogao dobiti pristojnu sobu?

— U »Zapaljenoj strijeli«. Tako se zove krčma. Lijepo ime, zar ne? Prije nekoliko su godina napali Apaši grad i strelicama zapalili krčmu koja je kasnije obnovljena. Postoji još dvije-tri dašćare u kojima biste mogli prenoćiti. No, sasvim je svejedno kamo ćete otići.

Sve krčme i hoteli u ovom gradu pripadaju istom čovjeku. Ako ne kanite povesti konja u svoju sobu, možete ga ostaviti u javnoj konjušnici. Ona je iza ugla.

Serif se okrene bez pozdrava i ode.

Zabrinut je, pomisli Earl. Vjerojatno će uskoro imati opravdanih razloga da bude još zabrinutiji.

Odvede konja u konjušnicu.

Kad se vratio na glavnu ulicu, šerif je s nekoliko ljudi upravo napuštao grad. Uzeli su i kola kojima će dovesti poginule. Iskustvo ih je već naučilo da poštanske kočije, poslije indijanskih napada, više nisu sposobne za vožnju.

Pred poštanskom postajom, šerifovim uredom i krčmom stajalo je u skupinama tridesetak ljudi. Vijest o napadu se brzo pronijela gradom.

Građani su tiho razgovarali. Značajno su pogledavali Earla, ali ga nisu ništa pitali.

Earl krene prema krčmi.

Zastane pred dvostrukim vratima i pogleda unutra.

U prostoriji je bilo samo pet gostiju. Imali su na sebi kaubojsku odjeću i kartali.

U uglu je nizak postariji čovjek upadljivo mrzovoljno lupao po glasoviru. Izgledao je kao da ga boli zub.

Pokraj njega je stajao visok i snažan čovjek buldoškog lica, u odijelu po mjeri koje je, svakako, stajalo više nego što iznosi kaubojska plaća. Jednom je rukom grlio neku djevojku.

Ona je prema Earlu bila okrenuta leđima. Imala je na sebi dugačku haljinu priljubljenu uz tijelo koja joj je otkrivala lijepa ramena i dio leđa.

Djevojka okrene glavu i pogleda prema kaubojima koji su kartali.

Earl ugleda u profilu njeno usko, lijepo lice. Zaključio da je uznemirena i zabrinuta.

Tada pogleda prema njemu. Nije mogao protumačiti čudni pogled koji mu je dobacila.

U tom se trenutku okrene prema njemu i čovjek buldoškog lica. Skinu ruku s djevojčinih ramena.

Niski pijanist prestane zlostavljati raštamani glasovir.

Pet kauboja je bilo suviše zauzeto igrom, a bijahu očito i suviše pijani a da bi poklonili pridošlicu veću pažnju. Samo su ga letimično pogledali.

Svaki je imao pred sobom ne samo kovani novac, nego i novčanice. Činilo se da igraju za prilično visoke uloge. Neobično visoke za kauboje.

Earl gurne vrata i uđe.

Pride šanku, baci na obližnji stol bisage i gunj u koji je bio umotao svoje malobrojne stvari, te pogleda pipničara.

Čovjek za šankom je bio visok, mršav i skoro sasvim ćelav. Upadala je u oči brazgotina nad njegovim čelom. Šutke daje Earlu bocu viskija i čašu.

Earl opazi u zrcalu nad policama s bocama da mu prilaze onaj s buldoškim licem i djevojka. Nakon kratka oklijevanja priključi im se pijanist, ali ostane na stanovitoj udaljenosti.

— Dobro večeri — reče buldog u skupom odijelu.

Činilo se da je loše volje i prilično nespokojan. Pogledao je Earla gotovo neprijateljski.

Earl je dobro znao da buldog ne započinje razgovor zbog uljudnosti, nego iz znatiželje.

Odvрати na njegov pozdrav laganim klimanjem.

— Ovdje smo uvijek naročito susretljivi prema novim gostima — reče buldog. — Vaš viski ide na moj račun.

— Imate izvrsne prijedloge. — odvrati Earl.

Pitao se da li i djevojka ima dužnost da bude naročito susretljiva prema novim gostima. Nije se doimala tako kao da uživa u poslu u krčmi.

— Ja sam Burt Maynard, vlasnik najljepše krčme zapadno od Pecosia i najljepše djevojke zapadno od Mississippija.

— Ja nisam vaša imovina — reče djevojka i srdito zatrese glavom. Na ramena joj je padala dugačka crvena kosa.

— Ti si dio inventara — odvrati Maynard, ne pogledavši je.

Promatrao je Earla gotovo i ne skrivajući radoznalost. Kao da više nije bio nespokojan kao maloprije.

— Smijem li sada saznati i vaše ime, neznatice? — zapita.

— Earl Wells. Činjenica da mi plaćate piće još vam ne daje pravo da tako znatiželjno buljite u mene.

Maynard začuđeno podigne obrve.

Čelavi se pipničar naceri, a i djevojčine zelene oči kao da su živnule.

— S obzirom na to da ste običan kauboj, prilično ste osjetljivi — reče Maynard ljutito.

— Ni govora. Moje je načelo da je dostojanstvo važnije od svega.

Maynard teško obuzda srdžbu. Jasno mu je bilo da iz stranca neće izvući ni riječ bude li ga razljutio.

Iskrivi lice nastojeći se osmijehnuti.

— Svidate mi se! — reče. — Vidim, čvrst ste značaj. Jeste li vidjeli poštansku kočiju?

— Jesam.

— Kad ste vi stigli, već se sve završilo?

— Da, tako je!

— Je li netko preživio?

— Nije.

S Maynardova buldoškog lica iščezne namješteni smiješak.

— Razgovor s vama i nije pravi razgovor — progundā nezadovoljno.

— Da budem iskren, nisam oduševljen pričanjem o napadima na poštanske kočije. Ima i zgodnijih tema — odgovori Earl ne gledajući ga.

Neupadljivo je promatrao u ogledalu petoricu kaubojā. Još su kartali i, suprotno Maynardu, kao da se nisu nimalo zanimali za njega.

— Htjela bih vas nešto upitati — obrati mu se djevojka.

Imala je ugodan glas u kojem su sada bili prisutni zabrinutost i strah.

— Jeste li vidjeli kočijaša? — dodā.

Svojim se zelenim očima zagledā u Earla, očekujući odgovor. Istodobno kao da se i bojala njegova odgovora.

— Je li kočijaš vaš rođak? — zapita Earl.

— Kočijom je, bojim se, upravljao moj otac; imao je u Billingsu posla. Kazao mi je da će zamoliti Jimmyja Stewarta da mu dopusti da ga zamijeni. Recite mi, molim

vas, da li je kočijaš crvenokos? Po-
put mene.

Earl izbjegne njezin pogled odgo-
varajući:

— Kosu mu nisam vidio.

— Zar su ga Indijanci...?

Earl klimne.

Djevojka pokrije rukom lice. Za-
plače. Bio je to nečujan plač od ko-
jeg joj se treslo cijelo tijelo.

Maynard joj, tješeći je, prebaci
ruku preko ramena. Kad ju je do-
dirnuo ona se trzne i istrgne. Htjela
je otrčati.

Earl je uhvati za ruku i reče:

— Radije ostanite ovdje! Prizor
nije nimalo ugodan. Ako je doista
riječ o vašem ocu, ne bi bilo dobro
da ga zadržite u sjećanju onakvog
kakav je sada.

— Ne mogu ovdje čekati skršte-
nih ruku! Ne mogu podnijeti tu
neizvjesnost!

— Upalo mi je u oči da kočijaš
ima na sebi vojnički opasač — reče
Earl. — U kundak njegove puške
urezana su slova P. K.

— To je moj otac — izusti tiho
djevojka. — Patrick Kennedy.

— Kažete, učinili su to Indijanci?
— zapita Maynard.

— Da.

— Apaši?

— Da.

— Hej, do vraga, što je s glaz-
bom — dovikne jedan od kauboja.
— Otpjevaj nam nešto, Maureen!

— Još mi je samo to nedostajalo!
— promrmlja Maynard.

— Ako sada ne zapjevaš, Mauren,
sve će mi porazbijati.

Djevojka ga mirno pogleda.

— Danas neću pjevati — odvrati.
— Idem kući i ostat ću ondje dok se
ne vrati šerif s poginulima.

Maynard je ščepa za ruku i povu-
če natrag.

— Ostat ćeš ovdje! Još nije zavr-
šilo tvoje radno vrijeme!

Earl ga mirno pogleda. Samo su
njegove sive oči odavale što misli.

— Dakle, vi ste izrazito blaga
duša, Maynardel!

— Ah, baš me briga za to! Ja
sam poslovni čovjek i ne mogu sebi
dopustiti pretjerane osjećaje.

Nelagodno se osjećao pod Earlo-
vim pogledom. Onda ipak pusti dje-
vojku. Iskapi nađušak čašu viskija,
smrknuto pogleda Earla okrene se i
pođe prema vratima s natpisom »Pri-
vatna soba«. Zalupi za sobom vrata.

Čelavi je pipničar gledao za njim
zlurado se cerekajući:

— Hoćete li još jednu čašu? —
obradi se Earlu Wellsu. — Rekao je
da ste njegov gost. Ne vjerujem da
vam je mnogo stalo do njegova pri-
jateljstva, ali viski mu je dobar.

Napuni Earlovu čašu do ruba.

Earl je promatrao u ogledalu pe-
toricu kauboja.

— Tko su ovi momci? — zapita
tako tiho da ga kartaši nisu mogli
čuti. — Vjerujem da su jedini ljudi
u gradu koji još ne znaju za onaj
prepad.

— Očito — promrmlja čelavko.
Pogled koji im je dobacio jasno je
pokazao da im nije blagonaklonjen.
— Rade u Petera Whitmana, kao i
sav ološ. Whitman ima najveći ranč
u okolici. Onaj visoki, spljoštena
lica, zove se Black Jack. On je pre-
dradnik. Kad ti klipani uđu ovamo
predvođeni Black Jackom, osjećam
se kao da sam u ponoć na groblju.

Još više spusti glas.

— Ime Black Jack (Crni Jack,
nap. prev.) mu savršeno pristaje.

sve je na njemu crno. Kosa, oči, odjeća, pa i nokti. A ponajviše duša. O njemu se priča...

Naglo ušuti.

Earl opazi u zrcalu da je Black Jack bijesno bacio svoje karte na stol.

— Prokletstvo! — opsuje predradnik. Glas mu je bio dubok i nejasan kao da dopire iz spilje.

Odupre se šakama o stol i ustane. Svojim je kretnjama Earla podsjećao na gorilu.

Pođe prima šanku. Bio je pijan pa je teturao. Naleti na jedan stolac i opsuje; zamahne nogom i odbaci ga daleko od sebe.

Pipničar posegne za krpom i počne marljivo brisati čaše koje su već odavno bile sasvim čiste. Nije gledao Black Jacka. Njegov izraz lica oda Earlu da očekuje velike neprilike.

Black Jack se progura između Maureene i Earla i nasloni se na šank.

Iako je bio visok metar i osamdeset, Earl je uz njega izgledao nizak i žgoljav.

Gorostas lupi dlakavom šakom po šanku. Natmureno se zagleda u pipničara. Bio je prilično pijan te je, očito, čovjeka pred sobom vidio dvostruko. Netremice je piljio u pipničara kao da se pokušava uhvatiti za njega, jer se cijela prostorija okretala oko njega kao vrtuljak.

Pipničar ustukne do polica, žurno uzme jednu bocu i stavi je pred Black Jacka. Bez čaše.

Black Jacku nije ni bila potrebna čaša. Naslonio se lijevim laktom na šank, zabacio glavu uratrag i digao bocu. Viski je klokoćući nestajao u

njegovim ustima, nevidljivima zbog čupave crne brade.

Kad je spustio bocu, bila je već napola prazna. Lupio je njome po šanku i čvrsto je uhvatio za grlo.

— Kažem ti, čelavko, taj poker je smislio đavo — progunda nerazgovjetno. Digne bocu nasuprot svjetlu kako bi provjerio koliko još ima pića u njoj. — Imam četiri dame u šapi. Četiri dame!

Tek sada je opazio Maureen. Okrene se prema njoj i pohotno joj se naceri. Djevojka uzmakne korak, ali ne ode. Earl je vjerovao da želi još razgovarati s njime.

— Četiri dame! — ponovi Black Jack. — Razumiješ li, čelavi?

Pipničar spremno klimne.

— A što ima prokleti Gary? Četiri kralja! Četiri prokleta nacerena kralja! To me razbjesnilo. Znaš što bih bio učinio s Garyjem da se počeo cerekati dok je skupljao one smrdljive novčanice?

— Mogu zamisliti — promrmlja pipničar.

Black Jack se zadovoljno nasmije.

— Ti si pametan, čelavko. Dobro me poznaješ baš kao i Gary. Nikad nećeš zaboraviti kako sam te tresnuo onom bocom po glavi. — Pogleda ožiljak na pipničarovu golom tjemenu. Podrigne se. — Pogrebnički tri dana čekao pokraj otvorena groba. Liječnik ti je jedva zakrpao rupu na tikvi.

Potegne velik gutljaj i isprazni bocu. Tada se još jednom podrigne i obriše podlakticom usta.

Pipničar mu žurno pruži novu bocu.

Earl pogleda prema stolu za kojim su četiri kauboja nastavila kar-

tati bez predradnika. Pokraj stolice na kojoj je maloprije sjedio Black Jack, ležala je na podu prazna boca viskija.

Black Jack se opet okrene djevojci.

— Hajde, Maureen, otpjevaj mi nekoliko kitica iz »Old Chisholm Traila«. Ali one kitice koje poštene djevojke izostavljaju. Razumiješ li me?

Djevojka šutke zatrese glavom. Pipničar se zabrinuto namršti. Činilo se da se boji.

— Mogla bi me malo razveseliti, mala. Lakše ću zaboraviti izgubljeni novac.

— Danas mi nije do pjevanja — reče Maureen.

— Zbog napada na kočiju? — zapita zbunjeno Black Jack. — Pa, pjevala si i kad sam čelavku razbio bundevu, a i kad sam onog klipana iz Montane... zaboravio sam mu prokleta ime... propustio kroz šake.

— Danas joj je ubijen otac — reče pipničar.

— Iskreno mi je žao — promrmlja Black Jack neobično pristojno. — Dođi ovamo, ja ću te utješiti!

Uhvati djevojku dlakavom ručeti-
nom za golu nadlakticu i privuče je
i sebi. Branila se. Odupirala se svo-
jim malim šakama o njegova prsa i
uzalud ga pokušavala odgurnuti.

Black Jack se smijao. Lako je slo-
milo njezin otpor. Strah koji je vi-
dio u njezinim očima kao da je po-
većao njegovu požudu.

— Pustite djevojku! — reče Earl.
Progovorio je tako tiho i mirno da
nije privukao pozornost četvorice
kauboja za stolom.

Black Jack se polako okrene pre-
ma njemu i pogleda ga neizmjer-
no začuđen.

— Što si rekao?

— Pustite djevojku! — ponovi
Earl. Glas mu je još i sada bio tih i
miran, ali se ipak mogla naslutiti
prijetnja.

Kauboji za stolom nastavili mir-
no kartati. Kao da nisu ozbiljno
shvatili sukob. Čvrsto su vjerovali
da se njihovu predradniku ne može
ništa desiti i bez njihove pomoći.

Black Jack pusti Maureen i pot-
puno se okrene prema Earlu. Oči
mu pakosno zasvjetlucaju.

— Kad nešto zaželim, onda to i
uzmem! — reče. — Nije važno da li
se radi o konjima ili ženama!

Earl je slutio da je gorostas opar-
san, iako je previše popio.

Black Jack iznenada ispruži lijevu
ruku, ali nije bio dovoljno brz da bi
iznenadio Earla.

Earl lako izbjegne udarac, a i sit-
jedeći.

Black Jack se zbog snažnog zama-
ha nagne naprijed i posrne. Čelavi
pipničar iskoristi priliku. Zgrabi još
skoro punu bocu viskija i tresne ga
njome po glavi.

Boca se razbije. Viski je tekao go-
rostasu kroz raščupanu kosu i bradu
i slijevao mu se pod raskopčan
ovratnik košulje.

Black Jack se podupre objema
rukama o šank, strese se kao mokar
pas i desnim rukavom obriše viski
iz očiju.

Tada uhvati čelavka za ovratnik.
Pipničar se, zaprepašten slabim
učinkom svog udarca, nije na vrije-
me povukao izvan dohvata. Sada se
pokuša oduprijeti, ali ga Black Jack
bez ikakva naprezanja privuče k
sebi. Zanimljivši od straha, čovjek
je gledao gorostasa kako slobodnom
rukom posije za bocom na šanku.

Black Jack se zlobno nasmije.

Tada ga kundak Earlova revolve-
ra udari iznad desnog uha.

Smijeh mu zamre. On zakoluta
očima, pusti pipničara i gornjim di-
jelom tijela padne na šank. Boca mu
ispadne iz ruke i razbije se na
podu. Nekoliko je sekundi ostao u
takvu položaju, a onda mu popuste
noge. Polako sklizne na pod.

Četvorica kauboj a stolom sko-
če na noge. Puste karte i posegnu
za koltovima o boku.

Najbrži među njima bijaše niski
crnokosi momak u meksikanskoj
odjeći. Prije nego što je napola izvu-
kao revolver iz korica, prasne kolt
u Earlovoj ruci.

Ostala se trojica ukoče.

Tamnoputi Meksikanac najednom
probljedi. Naizmjenice je pogleda-
vao svoju krvavu šaku i Earlov
kolt. Lice mu se izobličilo od boli i
mržnje.

Nitko se ne pomakne niti ne proz-
bori ni riječ. Kao da se zaustavilo
vrijeme.

Četvorica su kauboj a stajala po-
put kipova, ne usuđujući se poma-
knuti kako Earlu ne bi dali povod
da opali.

Mučnu tišinu prekine Earl.

— Pokupite svog predradnika i
nestanite! — zapovijedi.

Naredbu prvi posluša vitak mla-
dić koji se od svojih drugova razli-
kovao kao rasni pas od vukova. Bez
žurbe spremi u džepove popriličnu
hrpu novca što se nalazila pred
njim na stolu. Tada se polako pribli-
ži. Vladao se kao da i ne opaža
kolt u Earlovoj ruci.

— Ja sam vam, zapravo, vrlo zah-
valan što ste smirili Black Jacka,
stranče — reče smiješeći se. —

Imao bih danas velikih nevolja s
njim. Nimalo mu se ne sviđa kad
gubi na pokeru.

Obrati se svojim pratiocima:

— Hajdemo! Odvedimo medvjeda
kući! Trebalo bi ga zatvoriti u ka-
vez i pokazivati za novac.

Još jednom se okrene Earlu i
reče mu:

— Dajem vam prijateljski savjet:
popnite se na konja i iskoristite
dugu noć kako biste se što više uda-
ljili od Black Jacka! Bit će jako bi-
jesan kad se probudi. A ni moj pri-
jatelj Alfredo nije janjeće čudi.

Još jednom klimne Earlu gotovo
prijateljski, a onda otvori vrata.
Dvojica kauboj a iznesu predradnika
van.

Zadnji iziđe Meksikanac Alfredo.
Ranjenu je ruku omotao rupcem.
Na pragu se još jednom osvrne. Ne
reče ništa, samo je netremice pro-
matrao Earla. U očima mu se vidje-
la jasna prijetnja: Ubit ću te!

Tada nestane u mraku.

Poslije nekoliko sekundi začuje se
topot konja, topot koji se brzo gu-
bio.

Earl spusti kolt u korice. Pred
vratima i prozorima opazi nekoliko
ljudi. Znatiželjno su gledali u
krčmu, ali nitko nije ulazio.

— Zašto bulje kroz prozorsko sta-
klo umjesto da uđu? — upita.

— Nisu se usudili ući dok je un-
utra bio Whitmanov ološ. — objas-
ni pipničar. — Ne žele neprilike s
Black Jackom i njegovim ljudima.
A sada, pošto ste onesvijetili Black
Jacka i ranili Meksikanca, nitko se
ne želi s vama upoznati. Oni vas
već sada smatraju mrtvim, Wellsu!
Ona dvojica će vam se osvetiti.
Stvorili ste sebi dva smrtna neprija-
telja.

— Naravno, Jonathan je u pravu — umiješa se niski pijanist. Uzme s police bocu i malo posrćući krene prema vratima. Ondje se okrene.

— Maureen — hoćete li me, molim vas, otpratiti? Danas sam previše popio. Ne bih se htio ujutro probuditi negdje u blatu.

Maureen se oprusti klimnuvši Earlu i Jonathanu, te povede pijanistu kući.

— Čudan je svat naš doktor, ali je zabavan — reče Jonathan.

— Doktor? — upita zapanjeno Earl.

— Da, doktor Webster. Jedini liječnik u ovom kraju. Dabome, ako se izuzme stari apaški vrač, ali, koliko znam, njega još nitko nije pozvao u grad da ga izliječi.

— Ako je liječnik, zašto svira u krčmi? — upita Earl.

— Ah, i on mora od nečega živjeti — odvrati Jonathan. — Njegovo mu zanimanje ne donosi veliku zaradu. Ljudi su ovdje zdravi i jako štedljivi. Ako se netko i razboli, pozovu liječnika tek kad je prekasno. Povremeno, kad izbije neka pucnjava, zakrpa preživjele, ali ni tada ne zaradi mnogo. Mora prihvatiti svaki posao koji mu ponude. A budući da osim liječenja ne zna ništa drugo, ništa osim sviranja na glasoviru, prisiljen je da zabavlja neuradne kauboje i pripite lake djevojke.

Earl se osvrne oko sebe.

— A gdje su te lake djevojke?

— Zanimaju vas? — Budući da Earl nije odgovorio, Jonathan doda. — Sve su istrčale s gostima kad su čule što se dogodilo s poštanskom kočijom.

— A gospođica Kennedy?

— Pogrešno ste zaključili; Maureen nije barska djevojka. Ona je na višem stupnju. Šteta je, uopće, što je u ovoj jazbini.

— Zbog čega onda radi ovdje? Ta njezin je otac zarađivao dovoljno za sebe.

— Njezin otac? — Jonathan slegne ramenima. — Paddy Kennedy je Irac. Znete li što to znači?

— Ne znam.

— To znači da je ili pjesnik, ili pije. Kennedy je pijanac. Ili bolje rečeno, bio je.

— Znete li kakav je važan posao htio obaviti u Billingsu? — zapita Earl.

— Naravno. Morao je obići sve krčme u gradu. Ako ga pratilac nije pronašao prije polaska kočije, onda je u Billingsu. Maureen se za tren ponadala da i danas leži negdje pijan. — Jonathan zatrese zamišljeno glavom. — U svako bih se doba bio kladio da će umrijeti od pića. Međutim, da će umrijeti zato što je, začudo, ostao trijezan, jednostavno mi je neshvatljivo. Bio je izvrstan drug, ali kao otac nije valjao.

— Dobro, kakav je čovjek taj Maynard? — upita Earl.

— On je moj poslodavac i, osim toga, načelnik ovog časnog gradića. Stoga ga smijem opisati samo kao poštenjačinu.

— Ne trudite se! Vidim da vam teško prelaze preko usana hvalopjevi o njemu.

— Da, da, istina je da nisam njime oduševljen — potvrdi Jonathan. — Inače, mislim da bi trebalo da poslušate Garyjevu opomenu i nestanete dok još možete. Black Jack

i Alfredo će vam se osvetiti čim im se pruži prilika. Black Jack je poput pomahnitala bika koji, kad podivlja, navaljuje na sve što ga izaziva. Alfredo je, naprotiv, otrovna zmija.

— Ne bojim ih se.

— Ja ih se bojim — prizna Jonathan. — Da ne moram ostati ovdje i pobrinuti se za Maureenu, kćerku svog mrtvog prijatelja, smjesta bih skočio na konja. Ne bih ga ni osedlao. Bio bih već deset kilometara daleko.

Maynard iziđe iz »Privatne sobe«. Njegovo se smrknuto buldoško lice još više natmuri kad opazi da su otišli gosti.

— Tko je pucao? — vikne.

— Zar živite tako daleko da je zvuk tek sada dopro do vas? — odvratí Earl.

— Vi ste ovdje novajlija, inače biste znali da u nas pucnjava nije ništa osobito. Nitko se ne uzbuđuje zbog nje. Svi su navikli. Nekoć je bilo drukčije, ali sada... Što se zapravo dogodilo?

— Ništa osobito — promrmlja Earl i naceri se. — Ništa zbog čega bi trebalo da se uzbuđujete.

Maynard ga srdito pogleda. Jedva se savlada.

— Onda je sve u redu — reče. — Moram još posjetiti Hendersona. Zbog prepada. Vi ćete prenoćiti ovdje, zar ne? Dabome, a gdje biste drugdje prenoćili? Dajte gostu našu najbolju sobu, Jonathan! Laku noć!

— Bit će to težak udarac za Hendersona — reče Jonathan kad su se Maynardovi koraci udaljili po drvenom nogostupu. — Henderson je cijeli dan bio jako uzbuđen. Da vam pokažem našu najbolju sobu? Ili

ćete, ipak, radije nestati prije nego što se Black Jack probudi i vrati?

— Ostat ću ovdje. Ali što će biti s vama?

— Zbog mene ne brinite. Ja ću već izići na kraj s Black Jackom. Kad sam onom prilikom ustao od mrtvih, nabavio sam ovu stvarčicu.

Pipničar protrlja lijevom rukom brazgotinu nad čelom, kao da se sa sjećanjem vraćaju i bolovi. Istodobno posegne desnom rukom u ladicu.

»Stvarčica« koju je izvukao bijaše maleni pištolj s kratkom cijevi, ali velikog promjera.

— Vjerujem da ni Black Jackova čvrsta glavurda neće odoljeti ovome.

— Neće... budete li opalili na vrijeme i pogodili!

— Pouzdajem se u iznenađenja — reče Jonathan. — Nitko osim vas, Mureene i doktora ne zna da sam naoružan. Ako Black Jack opet poželí da me premlati... taf, taf!

Earl pomisli na mrtvog putnika kojeg je našao pokraj poštanske kočije. Čovjeka koji je imao kolt poput njegovog.

— Čak su i dobri strijelci često bespomoćni pred derindžerom — izusti zamišljeno. — Hoćete mi sada pokazati sobu?

Jonathan ga povede na prvi kat. Prođoše dugačkim hodnikom. Pipničar se zaustavi tek pred zadnjim vratima te ih otključa.

— Dakako, soba nije udobna kao one u velikim hotelima na Istoku, ali je najveća u kući i okrenuta prema stražnjoj strani. Nećete čuti svakog pijanog kaubojka koji bude ludovao na ulici. Laku noć!

— Laku noć! — odgovori Earl.

Zatvori vrata i povuče zasun. Tada pride prozoru. Ne upali svjetlo kako ga nitko ne bi mogao vidjeti odozdo. Na osvijetljenu bi prozoru bio pogodan cilj.

Otvori prozor i pogleda van.

Zbog krčme u prizemlju soba je bila prilično visoko. Međutim, baš pod prozorom, samo metar od njegova ruba, nalazio se kosi krov suše koja je bila dograđena uz stražnji zid kuće.

Dvorište iza kuće bijaše posve mračno. Nije mogao razabrati pojedinosti.

Navuče zavjesu i počne se svlačiti. Odjeću je stavljao na stolac pokraj kreveta. Opasac objesi preko naslona.

Tada stolicu privuče do kreveta, tako da je i ležeći lako mogao dohvatiti kolt.

Iz smotanog gunja, u kojem su se nalazile sve njegove stvari, izvadi drugi kolt. Smotani gunj gurne pod pokrivač. Najzad stavi svoj šešir na uzglavlje.

Činilo se da tu spava netko tko je, svojstveno kaubojima, pokrio lice šeširom. Danju se nitko ne bi mogao prevariti, ali u tami je ta varka mogla donijeti nekoliko dragocenih sekundi.

Earl sjedne na drugu stolicu u uglu pokraj prozora. Kolt je držao u ruci.

Sve je bilo spremno. Sađa je još trebalo samo da čeka.

U prostoriji je bilo mračno kao u rogu. Mračno i tiho.

S ulice su dopirali tek prigušeni zvukovi. Grad još nije spavao.

Odozdo, iz krčme, nije se ništa čulo. Gosti su razgovarali tiše nego inače. Earlu se činilo da nije jedini

u gradu koji čeka nestrpljivo, zadržavši dah.

A morao je čekati vrlo dugo. Već je odavno prošla ponoć kad mu se učinilo da je izvana, s krovova suše, začuo šušanj.

Nepomično je čekao u svom uglu. Nije ga se moglo vidjeti ni kao sjenu. Njegove je obrise izbrisala tama sobe.

Mjeseč i zvijezde bijahu te noći odviše blijedi a da bi se njihova svjetlost probila kroz navučene zastore.

Opet se izvana začuje štropoti. Netko se vrlo oprezno i spretno kretao po krovu, točno ispod prozora.

Earl uperi kolt u prozor. Nije se micao, a ni dah mu se nije čuo.

Čovjek na krovu nije žurio. Prošlo je nekoliko minuta prije nego što je stigao do prozora. Bio je vješt i strpljiv poput Indijanca.

Tada Earl začuje kako se prozor neopisivo sporo otvara. Milimetar po milimetar, skoro nečujno.

Ugleda mušku ruku, ali u mraku nije mogao razaznati da li je povezana.

Ruka polako i oprezno potraži u tami kolt koji se nalazio u koricama prebačenim preko naslona stolice.

Tada se ruka s koltom usmjeri prema krevetu. Revolver je ciljao u lažni lik pod pokrivačem.

Earl je još i sad vidio samo ruku i kolt. Sjedio je preblizu zidu. Ne bi imalo smisla da opali. Dokle god se čovjek ne nagne kroz prozor, neće ga moći pogoditi. A neznamac može lako ispaliti nekoliko hitaca prema krevetu i povući se.

Međutim, čovjek ne otvori vatru.

Još ciljajući u krevet, lijevom rukom otvori šire prozor. Više nije bio spor i oprezan kao ranije. Budući da je imao u ruci Earlov kolt, nije se morao posebno truditi da protivnika ne probudi prije vremena.

Tiho razmakne zavjesu i prebaci noge preko prozorske daske.

Sada je stajao u sobi. Baš pred krevetom. Earlu je bio okrenut leđima.

Iako je zastor bio napola razmaknut, u sobu je i sad prodiralo vrlo malo svjetla. Earl ga je vidio veoma nejasno.

Ipak, zaključio je da u sobi nije Alfredo. Ovaj je čovjek bio mnogo viši od Meksikanca.

Neznanac je još stajao nepomično pred krevetom. Uto skrene kolt prema šesiru na jastuku.

— Ustani, Wellsu! — naredi odrešito.

— Ako mi izbušiš najljepši šesir, neću ti to oprostiti, druškane! — reče iza njega podrugljivo Earl.

Tek što je to izrekao, s prozora bljesne plamen.

Vani je, na krovu suše, stajao još jedan čovjek, kojeg do sada nije opazio. On je pripucao prema glasu. Samo Earl više nije bio ondje odakle je progovorio. Oba metka prozule pokraj njega i zabiju se u drveni zid.

Earl je vidio plamičke koji su bljesnuli kroz zastor i nejasno razabrao lik.

Opali. Dvaput povuče okidač, a onda se baci na pod.

Istodobno s hicima okrene se čovjek pred krevetom. Iz šake mu lizne plamen.

Tane fijukne tik iznad Earla.

Ne obazirući se više na čovjeka na prozoru, Earl okrene kolt udesno, prema čovjeku pokraj kreveta.

Opali.

Pogođen, neznanac ustukne jedan korak. Ali još je bio sposoban za borbu. U njegovoj ruci zagrmi revolver, a metak se zabije pored Earla u pod.

Earl okine još jednom.

Čovjek se okrene napola oko osi. Ispružena mu ruka, u kojoj je držao kolt, klone.

Tada se počne rušiti. Padne na krevet i više se ne pomakne.

Earl začuje neki šum iz smjera prozora. Otkotrlja se u stranu kako bi promijenio položaj. Međutim, ne odjekne hitac.

Nepomično ležeći na podu i spremno držeći u ruci kolt, Earl je strpljivo čekao.

Začuje tiho stenjanje pokraj prozora. Na krov suše padne neki težak predmet. Najvjerojatnije kolt. Polako je klizio niz kosi krov. Djetlić sekunde bilo je tiho, a onda se čulo kako je pao na zemlju.

Čovjek pred prozorom ostane još nekoliko sekundi na nogama. Earl nije pucao. Njegova se narav protivila tome da puca na nenaoružana čovjeka, premda ga je ovaj upravo pokušao ubiti.

Uto se čovjek sruši. Otkotrlja se po krovu suše i padne na zemlju.

Slijedi svoj revolver, pomisli Earl.

Nakon toga je opet bilo tiho. Tiše nego ranije. Kao da je cijeli grad još nekoliko sekundi osluškivao.

Dolje, u krčmi, utihnuli su razgovori. Tada se začuše teški koraci na stubištu. Hodnikom su se približavali Earlovoj sobi.

Earl je bio uvjeren da je opasnost prošla. Ipak, nije se htio izložiti nikakvoj pogibelji.

Nečujno skoči na noge i u dva se dugačka koraka nađe pokraj vrata.

Netko pritisne kvaku, ali vrata nije mogao otvoriti.

Začuje se Jonathanov zabrinut glas:

— Je li sve u redu, gospodine Wellsu?

— Što se mene tiče, jest — promrmlja Earl. Povuče zasun i otvori vrata.

Iz hodnika se izlije u sobu svjetlo i obasja čovjeka na krevetu.

U sobu se progura pet-šest naoružanih ljudi. Među njima je bio i Maynard, vlasnik krčme.

On se žurno osvrne oko sebe. Earl zaključí da se čudi što ga vidi živa. Maynardove oči se za tren zaguslave na njemu. Protiv volje su izražavale divljenje.

Vlasnik krčme priđe krevetu i okrene poginuloga na leđa.

— Tom Cunard — obrati se Earlu. — Whitmanov čovjek. Dakle, vaše se nevolje nisu nimalo umanjile. Whitmanu se ne sviđa da mu netko ubija ljude.

— Ja ih nisam pozvao ovamo — odvrati mirno Earl, ne obazirući se na upozorenje što je zvučalo poput prijetnje.

— Zar ih je bilo nekoliko? — upita začuđeno Maynard.

— Barem dvojica. Jedan leži vani — odgovori Earl i pokaže revolverskom cijevi prema prozoru. Počne puniti kolt.

Maynard nijemo daje ljudima znak. Iziđu dvojica. A on je promatrao poginuloga na krevetu, šesir na jastuku, Earlovu odjeću na stoli-

ci i opasač prebačen preko naslona.

— Znači, očekivali ste posjet i sve pripremili — reče. — Bojim se da ćete još mnogo puta dobiti neželjene goste. Whitman nikad ne zaboravlja i ne oprašta.

— Hoćete kazati da je Whitman osobno tu dvojicu...

— Nije mi dojadio život — prekinu ga žurno Maynard. — Čak i da mislim tako, ne bih to rekao. No, ne mislim tako. Whitman po svojoj prilici još i ne zna da ste se sukobili s njegovim ljudima.

— Ali vi već znate?

Maynard klimne.

— Cijelim se gradom proširila vijest da je netko izmlatio Black Jacka i ranio Alfreda. Već se, čak, sklappaju oklade hoćete li doživjeti svitanje. Whitmanovi su ljudi prokleta osvetoljubivi, a ni Whitman nije bolji.

— Nisam ni znao da imate tako loše mišljenje o svom prijatelju Whitmanu — ubaci podrugljivo Jonathan.

Maynard ga srdito pogleda.

— Mi smo ortaci, ali ne i prijatelji — odvrati.

— Ortaci? — zapita Earl. — Zar ste suvlasnik njegova ranča?

— On je suvlasnik moje krčme — reče Maynard.

— Vjerojatno već tri godine? — upita Earl.

Maynard natmureno klimne.

— Da, otkad je Whitman zaposlio kod sebe takve protuhe kao što su Black Jack i Meksikanac. Bili biste učinili veliku uslugu meni i mnogima u ovom gradu i okrugu da ste Black Jacka umlatili a Meksikanca ustrijelili.

— E, tu vam je uslugu učinio — dobaci Jonathan koji se nagnuo preko prozora.

Dolje se okupilo nekoliko ljudi. Imali su fenjer što je obasjavao napadača koji se skotrljao s krova suše. Bio je nizak, u meksičkoj odjeći. Na desnoj je ruci imao svjež povez.

— Nisam ih ustrijelio zbog Maynarda — reče Earl. — Radilo se o samoobrani.

— Ipak, savjetovao bih vam da nestanete prije nego što Whitman sazna — reče Maynard. — Njega neće biti briga da li ste postupili u saobrani ili ne. Već tri godine terorizira ovaj grad. Nemilosrdno guši svaki otpor. Jednostavno ne može sebi dopustiti da ostane živ netko tko ga se ne boji. Vi ste preveliko iskušenje za njega.

— To je istina — složi se Jonathan. — Vaš bi primjer mogao postati poučan. Whitman ima mnogo neprijatelja u gradu i u okolici, među rančerima. No, nitko nije u stanju da se suprotstavi njemu i njegovim revolverašima. Kad bi, međutim, Whitmanovi neprijatelji pronašli pravog vođu, tada... Zbog toga će nastojati da vas ukloni.

Earl ne odgovori. Namjeravao je ostati još neko vrijeme u gradu.

— U staji imam brza konja — reče Maynard. — Vjerujem da nikad niste jahali na bržemu. Ne morate mi ga platiti. Popnite se na njega i odjurite dok još imate vremena!

— A još prije zore bi me objesili zbog krađe konja — odgovori podrugljivo Earl.

Maynard ga pogleda ljutito i sumnjivo.

— Sto hoćete reći time?

— Dobro ste me čuli i razumjeli.

— Moja je ponuda sasvim poštena — reče zlovoljno Maynard.

— Možda, ali bi bilo suviše opasno da se pouzdam u vaše poštenje. Bili ste tako velikodušni da ste mi dali svoju najveću i najljepšu sobu. Sobu, pod čijim je prozorom krov suše i na stražnjoj strani kuće gdje nitko ne može vidjeti dvojicu nitkova dok pužu po krovu prema prozoru.

— Takvu uvredu ne može dopustiti ni jedan pošten čovjek — reče Maynard. Natmureno i prijeteći pogleda Earla.

— Budući da vi niste pošten, ne postoje nikakvi razlozi da strahujem — naruga se Earl. — Ipak, ako smatrate da vaša čast zahtijeva da pucate u mene, pokušajte!

Maynard pogleda prema poginulome na krevetu. Nakon toga se opusti.

— Svojoj časti ne mogu nimalo pomoći time što ću jednom ubojici dopustiti da me ustrijeli — progundao.

Earl ga je gledao i smješкао se.

— Da sam osjetljiv kao vi — reče — sada bih vas morao izazvati na dvoboj. Ali ne želim da grad izgubi svog časnog načelnika. Ja vas nisam izabrao, pa vas neću ni otjerati do vraga. A sada, pripremite mi račun. Selim odavde. U vašoj najboljoj sobi se lako umire.

— Nosite se do vraga i zadržite svoj novac! — reče Maynard. Ne želim ovdje goste poput vas!

— A još maloprije mi je htio pokloniti svog najbržeg konja — naceri se Earl gledajući za Maynardom koji iziđe i zalupi za sobom vrata.

— Ima odvratnu narav a umjesto srca kamen, ali mislim da nije zločinac — reče Jonathan.

Earl je imao na sebi samo donje rublje. Činio se smiješan sam sebi. polugol i s koltom u ruci. Počne se bez žurbe oblačiti.

— Slušajte, Jonathane, kako izgleda upravitelj ovdašnje banke? — zapita.

Pipničar ga začuđeno pogleda. To ga je pitanje zbunilo.

— Je li visok, vitak, malo poguren pedesetogodišnjak? — zapita Earl.

Jonathan kimne.

— Poznajete li ga?

— Vidio sam ga samo jednom u životu. Projahao sam pokraj njega. Razgovarao je s Hendersonom. Obojica su bila vrlo zabrinuta zbog malog zakašnjenja poštanske kočije.

Earl zakopča opasač. Uzme s jastuka šešir i stavi ga na glavu. Potom izvuče mrtvacu kolt iz ruke i gurne ga u svoje korice. Drugi kolt spremi u zavežljaj što se nalazio pod pokrivačem.

— Da li bih svoje stvari mogao privremeno ostaviti u vas? — upita.

— Čuvat ću vam ih — odgovori Jonathan. — Budite oprezni! Opasnost još nije prošla. U gradu ima još nekoliko Whitmanovih ljudi. A ima i mnogo tamnih kutova.

Earl se rastane s Jonathanom i sije niz stubište. Razgovori u krčmi utihnuše kad je prošao kroz nju. Svi su ga pratili pogledom, ali nitko mu ne reče ništa.

Izišavši na mračnu ulicu, izbjegavao je svjetlo što je padalo kroz prozore kuća. Nastojao je da neprestano bude u dubokoj sjeni.

Činilo se da je jedini čovjek na ulici.

U poštanskom je uredu još gorjealo svjetlo. Prije nego što se približio vratima, pogleda na sve strane. Nigdje nije vidio nikoga. Ulica je bila posve pusta. Tada pokuca.

— Naprijed! — odgovori muški glas. Visok i nestrpljiv glas.

Earl pritisne kvaku, otvori vrata i uđe.

Upravitelj pošte, Henderson, nemirno je hodao amo-tamo. Kad je Earl ušao, zaustavi se i okrenu prema njemu. Pride mu.

— Vi ste pronašli poštansku kočiju? — upita.

Earl klimne.

— Svi su bili mrtvi i skalpirani?

Earl opet klimne.

— Znači, Indijanci?

— Zbog čega sumnjate u to, Hendersone?

Niski upravitelj pošte pogleda Earla ispitivački. Lice mu se trzalo.

— Poslije svega što ste ispričali, ne postoji više nikakva sumnja u to da su napadači bili Indijanci — reče napokon.

— Kakav je tovar vozila kočija? — zapita Earl.

— Trzanje na Hendersonovu licu još se pojača.

— Samo prtljagu putnikâ — odgovori on najzad.

— I malen željezni sanduk za banku, zar ne?

Henderson ne odgovori odmah. Kao da nije znao što da učini. Tada pride svom pisaćem stolu i spusti se na stolicu. Počne kopati po svojim papirima.

Earl se osmjehne ugledavši na stolu kolt. Hendersonova se uska, mala šaka, kao sasvim slučajno približavala revolveru.

— Ne budite djetinjasti, Hendersone! Da i jesam razbojnik što bih vam sada mogao ukrasti?

Henderson povuče ruku od kolta koji je već skoro dohvatio.

— Tko ste vi, zapravo, i što hoćete? — upita.

— Eto, imao sam sreću i slučajno ostao živ. Kupio sam, naime, kartu za vožnju do Tucsona. Baš za onu kočiju koja je danas napadnuta. Namjeravao sam se zaustaviti ovdje, u Cuenci, i ostati nekoliko dana. Radi poslova.

Henderson ga je pažljivo slušao.

— Nekoliko minuta prije polaska kočije napali su me u hotelu neki neznanci, onesvijestili i opljačkali — nastavi Earl. — Kad sam se osvijestio, kočija je bila već daleko, putovala je već tri sata.

— Ako vas dobro razumijem, vi slutite da postoji nekakva veza između tih dvaju zločina? — zapita Henderson.

— Ja ništa ne naslućujem, samo uzimam u obzir sve mogućnosti. Jedno je, svakako, nesumnjivo: oni koji su me napali, nisu bili Indijanci. Osim toga, prilično sam uvjeren da je kočija prevozila neki tovar koji nije zanimao samo Indijance.

— Nimalo vas ne razumijem — promrmlja Henderson.

Earl se umorno osmjehne.

— Vi znate čuvati tajnu, zar ne? — reče. — Barem mislite tako. Ali da biste sačuvali tajnu, nije dovoljno da samo šutite i na sva pitanja dajete neodređene odgovore. Svi su u gradu mogli danas vidjeti da naročito nestrpljivo i uplašeno očekujete poštansku kočiju. Ono što vi držite tajnom, odavno se proširilo gradom; svi su naslutili da kočija

prevozi neki dragocjen teret. O čemu se radilo?

— O tome ne mogu pričati — reče tiho Henderson.

— Što bilo da bilo, nestalo je — odvrati Earl. — Nećete se ponovno dokopati tovara budete li uporno šutjeli. Je li riječ o novcu?

Henderson se borio sa sobom. Upravo kad je odlučio progovoriti, s ulice se začu topot konja i škripanje kotača. On potrči prema vratima i širom ih otvori. Earl krene za njim.

Vani je bilo šest ljudi, a među njima šerif.

Henderson izide na ulicu. Šerif zaustavi svog konja kad ga je ugledao.

Pokraj šerifa jahao je visok, mršav, malo pognut, čovjek, onaj što je razgovarao s Hendersonom kad je Earl ujahao u grad.

Henderson upitno pogleda mršavog jahača koji skoro neprimjetno zatrese glavom.

I Earl izide na ulicu. Tek letimično pogleda mrtve na kolima. Svu pažnju usredotoči na jahače.

Poznavao je samo šerifa, njegova dva pomoćnika i upravitelja banke. Ostalu dvojicu nije još nikad vidio.

Stariji je bio srednje visine i plećat, sijede kose. Neprijateljski pogleda Earla.

— Vi ste ubili moje ljude? — zapita.

— Ustrijelio sam dva čovjeka koji su upali u moju sobu i pokušali me ubiti — odgovori Earl, ne izbjegavajući njegov pogled. — Jeste li mi vi poslali tu dvojicu, Whitmanu?

Whitman se zajapuri. Mladi kau-boj pokraj njega položi ruku na držak revolvera.

Šerif nogama potjera konja nekoliko koraka naprijed. Kao slučajno se nađe između Whitmana i Earla.

— Unesite poginule u mrtvačnicu! — zapovjedi.

Iz susjedne kuće iziđoše tri čovjeka. Jedan među njima imao je na sebi svečano crno odijelo. Izgledao je poput pogrebnika, a i bio je to. Kao što je odavao natpis nad vratima kuće. Zvao se Holburn.

— I Indijance? — upita on.

— Naravno — odgovori šerif. — I oni su ljudi.

— A tko će platiti troškove, McDonald? — upita ga Holburn.

— Općina. I za Indijance.

Pogrebnikovo se smrknuto lice razvedri.

— U redu, momci, unesite ih!

Njegovi ljudi počnu prebacivati poginule u kuću. Šerif, Whitman i upravitelj banke sjašu i krenu za njima.

Henderson im se priključi kolebljivo, i to tek kad je opazio da i Earl ulazi u kuću.

Prostorija na uličnoj strani služila je pogrebniku za smještaj mrtvaca. Donijeli su tijela sa svime što su imala uza se.

Earl je zamijetio kočijaševu pušku i oružje obojice Indijanaca. Nedostajao je jedino putnikov kolt, ali Earl prešuti.

— To je sve što smo našli — reče Whitman. — Crvenokošci su odnijeli ostalo.

— Čudno je da su ostavili pušku! — začudi se pogrebnik.

— Da sam ja ustrijelio kočijaša, također ne bih uzeo njegovu pušku — reče Earl. — Inicijali na kundačku bi odmah odali kome sam oduzeo oružje.

Whitmanove se ledenosive oči, pod čupavim obrvama, suze kad ga je pogledao.

— Takav zaključak dolazi u obzir samo ako je ubojica bijelac — reče tiho, gotovo prijeteci. — Međutim, svima je jasno da su kočiju napali Indijanci. Ma, to bi i djeca shvatila.

— Da, djeca bi mogla nasjesti na takvu varku, Whitmane — odvрати Earl i mirno pogleda rančera. Iskusan čovjek poput vas ne bi smio prihvatiti tako nespretnu podvalu.

— Što hoćete reći time? — zapita šerif McDonald.

— Evo, pitajte ovog čovjeka! — reče Earl i pokaže na upravitelja banke. — Pitajte njega koliko mu je novaca vozila kočija!

Visoki, mršavi čovjek pogleda Earla zbunjeno i nesigurno. Earl povjeruje da ga on mrzi jednako kao i Whitman. Nakon toga se upravitelj banke zagleda u pod. Kao da se nije osjećao nimalo ugodno u svojoj koži.

— Pričajte, Fieldsu! — reče s praga Maynard. — Sada, nakon prepada, nema više nikakva smisla da bilo što tajite.

— Taj je posao bio strogo povjerljiv — promrmlja Fields. — Ali, po svoj prilici ste u pravu. Sada kad je nestao novac, šutnja je besmislena.

— Koliko je bilo novca? — upita šerif McDonald.

— Pedeset tisuća dolara. Prevozili su ga u Tombstone. Bila je to plaća za rudnike srebra. Prijevoz su pripremili u velikoj tajnosti. Vrlo malo ljudi je znalo za njega, a još manje dan kad kreće pošiljka.

— Vi ste spadali među te malobrojne ljude? — zapita Earl Wells.

— Da, mene su tek jutros obavijestili šifriranom telegrafskom porukom da će novac večeras stići ovamo i da preko noći treba da ostane u mojoj blagajni... Blagajna u banci je pouzdanija nego ona u poštanskom uredu.

— Tko je još znao o tome? — upita zainteresirano šerif.

— U ovom gradu samo Henderson.

— Znači, Indijanci su se dokopali pedesettisuća dolara i triju skalpova — reče Whitman. — Taj će im novac dobro doći. Već se ježim pri pomisli koliko će pušaka kupiti njime.

— Vaša je zabrinutost neopravdana, Whitmanu — dobaci Earl. — Indijanci nemaju taj novac. Odakle bi Apaši znali da je baš u toj kočiji tako bogat plijen? Tragovi koji sam pronašao na mjestu zločina, nepobitno ukazuju da su počinitelji bijelci, ali su na krvav način pokušali prebaciti krivnju na Indijance.

— A što je s ovom dvojicom? — vikne Whitman i pokaže na mrtve Indijance. — Zar su i oni, možda, prurušeni bijelci? Ne, Wellsu, oni su ubojice!

I šerif McDonald sumnjičavo pogleda Earla.

— Vaša je teorija vrlo zanimljiva — reče zamišljeno — ali kako da smjestimo tu dvojicu Indijanaca u sve to? Bili su na mjestu prepada, to se ne može zanemariti.

— Ja sam ih osobno, na žalost, morao ustrijeliti — odvrati Earl. — Nisam nimalo sretan zbog toga.

— Obojicu? — zapita zapanjeno Fields

— Zbog čega vas to čudi? — odgovori protupitanjem Earl. Činilo

mu se da je upravitelj banke još više problijedio.

— Zar tvrdite da dvojica Indijanaca nisu bila u stanju da vas skalpiraju? — upita Fields.

— Očito, pokušali su — reče Whitman, gledajući čvorugu na Earlovoj glavi. — Gotovo mi je žao što im to nije pošlo za rukom.

Earl se naceri. — Ovo na glavi nema nikakve veze s Indijancima.

— Ispričajte, molim vas, kako ste pronašli kočiju i naišli na Indijance — zatraži šerif.

— Nekoliko stotina metara od mjesta napada ugledao sam tragove koji dokazuju da se kočija za nekoliko trenutaka zaustavila kako bi primila nekog čovjeka. Nekog bijelca. Nije dugo čekao kočiju. Najviše četvrt sata. Dakle, znao je prilično pouzdano kad će stići.

— Kako znate? — upita Whitman.

— Tako što je čekajući popušio samo jednu cigaretu... Popeo se u kočiju, sjeo na stražnje sjedalo pokraj jednog putnika, predstavio se i izvukao oružje. Vjerojatno nije sjedio u kočiji ni tri minute.

— Vi znate sve pojedinosti kao da ste bili prisutni — naruga se Fields.

— Tragovi govore sasvim jasno — odvrati mirno Earl.

— Pogledajte mrtvaca, Fieldsu! Ne gledajte strelicu u njegovu vratu jer mu ona nije više nimalo naudila. Pogledajte radije ranu na lijevom boku!

Fields je zurio u prazno.

Tada se nagne nad mrtvo tijelo pogrebničkog Holburna.

— Gle, zaista — reče. — Metak. Prilično velik kalibar i mnogo baruta. Tane je, bez sumnje, ispaljeno iz neposredne blizine. Vjerojatno iz

derindžera. Nastavite. Wellsu! Vaša me ispovijest zanima.

— Ako je metak ispaljen iz derindžera, kao što vi slutite, onda se može zaključiti da ubojica nije imao opasač s revolverom. Bio je, znači, prividno nenaoružan. Na primjer, poput vas.

Pogrebnik se nasmije.

— Ja trpam ljude pod zemlju, ali ih ne ubijam. Za to se brinu drugi. Istina, u moju korist, ali ne i po mom nalogu. Međutim, potpuno se slažem s vašim mišljenjem. Ubojica nije nosio oružje na vidljivom mjestu te je djelovao bezazleno. Po svoj prilici je bio osobno poznat kočijašu i pratiocu.

— Glupost! — riče Whitman.

Earl se na obazre na njega, već nastavi mirno obrazlagati svoju misao:

— Kad je kočija izašla iz klanca i krenula niz obronak prema nizini, kucnuo je trenutak za napad. Iza stijenja u podnožju brda skrivao se jedan čovjek i ustrijelio iz puške najprije naoružanog pratioca, a onda i kočijaša.

— Zašto baš tim redom? — upita Maynard.

— Vidi se da ne znate mnogo o tim stvarima, Maynardu — umiješa se Holburn. — Da je ubojica pucao najprije na kočijaša, pratilac bi imao vremena da uzvрати vatrom. Kočijaš, međutim, nije mogao. Nije držao u ruci pušku, nego uzde.

— Prvi je hitac bio za razbojnika u kočiji znak da ustrijeli putnika i iskoči prije nego što se kola prevrnu — nastavi Earl. — Kasnije su izvukli iz kočije mrtvog putnika i još jednom ga »ustrijelili«
strelicom. Kočijaša također. Zatim su skalpira-

li svu trojicu. Onako kako ne bi ni jedan Indijanac.

— Dobro, kad su se napokon pojavili Indijanci? — zapita nestrpljivo šerif.

— Postojao je samo jedan — odgovori Earl. — Ovaj. Pokaže na Apaša.

— A ni on nije došao dobrovoljno. Dovukli su ga na mjesto napada. Svezanog. Pogledajte mu zglavke, šerife! Pokušavao se osloboditi spona.

Šerif se sagne i pregleda Indijanceve zglavke.

— Istina je — reče uspravivši si. — Bio je svezan i pokušavao se osloboditi.

— Poslije napada su mu ispalili metak u leđa i odvezali ga. Luk i strijele koje vidite, vjerojatno su pripadali njemu. Izbrojite li strijele, šerife, ustanoviti ćete da ih je baš onoliko koliko ih svaki ratnik nosi u svom tobolcu. Nijednog drugog Apaša nije bilo u blizini.

— Kako to da je još bio živ kad ste vi došli? — zapita Fields. — Zar ga nisu ustrijelili?

— Smatrali su ga mrtvim, ali je još bio živ. Vjerojatno se, kad sam stigao, tek probudio iz nesvijesti. Zgrabio je ovu pušku i opalio na mene. Pogriješio je. Po svojoj prilici bi bio preživio da me nije držao za neprijatelja. Morao sam pucati. Bilo je: ili on, ili ja.

— A drugi Apaš? — upita šerif.

— On je bio izviđač. Vjerojatno je tražio nestalog ratnika. Stigao je na mjesto razbojstva ubrzo poslije mene. Vjerujem da je vidio kako sam pogodio njegova suplemenika. Stoga me napao čim mu se pružila prilika.

— Neću više slušati te besmislice!
— reče srdito Fields. — Počinitelji ne mogu biti bijelci. To bi značilo da su se saznale pojedinosti o prijevozu pošiljke. A to je nemoguće! Sasvim nemoguće!

Iziđe.

Pogrebnik je smješkajući se gledao za njim.

— Boji se da ga smatrate sudionikom, Wellsu — reče.

— Njega i Hendersona.

— Manite se glupih šala! — pobuni se Henderson. I Maynard problijedi.

— Ne mogu se naviknuti na te mrtvace — reče — Još nikad mi nije bio viski potrebniji nego sada. Okrene se i žurno iziđe na ulicu.

— Budući da tako dobro znate što se dogodilo, zacijelo znate i tko su ubojice — naruga se Whitman.

— Još ne znam, ali ću saznati! — odvrati Earl.

— Ne vjerujem — izjavi Whitman. Na usnama mu zatitra pakostan smiješak, a oči mu postanu hladne kao led. — Nestat ćete iz ovog grada! Još noćas! Izazvali ste već dovoljno zla. Ustrijelili ste dva moja kauboja i teško ozlijedili mog predradnika. A sada ste, povrh svega, osumnjičili Fieldsa, jednog od najuglednijih ljudi u gradu, da surađuje s razbojnicima i ubojicama.

— Ne, nipošto nisam izrekao takvu sumnju — reče mirno Earl. — A vaše sam ljude ustrijelio u samoodbrani.

— Čvrsto sam uvjeren da biste nam i o tome mogli ispričati neku ludu priču kao i o Indijancima — progovori Whitman glasom punim mržnje. — Ali neću je slušati! Gubite se iz ovog grada, Wellsu! Budete

li u svitanje još tu, dobit će ovaj naš prijatelj u crnom još više posla!

Pogrebnik, profesionalno zainteresiran, odmjeri Earla od glave do pete. Već mu je očima uzimao mjeru za lijes. Njegov pogled uznemiri Earla mnogo više nego Whitmanova prijetnja. Šutke se okrene i iziđe.

Whitman htjede poći za njim, ali ga šerif McDonald zadržao.

Earl je još čuo šerifov oštar glas:

— Ne dopuštam da bilo tko preuzme u svoje ruke zakon, Whitman! Ni vi niste izuzetak.

Whitman se nasmijao.

Kad je Earl izišao, ulica je još bila pusta. Jedino su svjetla iza mnogih prozora odavala da grad još ne spava.

Bez žurbe se vraćao prema hotelu kako bi uzeo svoje stvari. Još nije znao gdje će spavati te noći. Maynard ga je izbacio iz hotela, a pripadaju mu i svi drugi hoteli u gradu.

Pred bankom je stajao osedlan konj. Iza prozora s rešetkom gorjela je petrolejka. Zastori su bili navučeni pa se nije moglo vidjeti unutra.

Earl je kratko razmišljao. Tada spusti ruku na kvaku. Vrata su, na njegovo čuđenje, bila otključana.

Uđe i zatvori za sobom. Prostorija je bila prazna. Gorjelo je nekoliko petrolejki, ali nigdje nikoga.

Polako je lutao pogledom po prostori. Sve je stajalo na svom mjestu. Onako kako su ostavili iza sebe činovnici napustivši prije nekoliko sati banku.

Ali, zašto vanjska vrata nisu zaključana? I zašto gore petrolejke?

Netko je, dakle, u banci. Onaj kome pripada konj pred kućom: Fields.

Na stražnjem zidu prostorije Earl opazi vrata s natpisom: »Privatno«. Kroz usku pukotinu ispod njih treperilo je svjetlo.

Krene prema tim vratima. Pokuca. Unutra se ništa ne pomakne.

Tren se bavio mislju da se okrene i ode. Tada pritisne odlučno kva-ku i otvori vrata.

I ta je prostorija bila prazna. Earl je gledao velik i težak писаći stol u sredini, ormar za spise i blagajnu. U tu je blagajnu, dakle, trebalo pohraniti pedeset tisuća dolara.

U sobi su postojala još jedna vrata. Bila su čvrsta, hrastova, okovana željezom. Po svoj prilici su vodila van.

Earl je oklijevao. Htio se okrenuti i napustiti prostoriju, ali nije mogao skinuti pogled s velike čelične blagajne.

Korakne prema njoj. Tek kad je zaobišao писаći stol, ugleda čovjeka. Ležao je potrbuške na sagu. Na potiljku je imao ranu koja je potjecala od jaka udarca.

Sagne se i okrene čovjeka na leđa. Ugasle oči na usku licu piljile su mimo njega. Bio je to Fields.

Nad dėsrim je okom imao još jednu ranu. Iz nje je tekla krv. Zacijelo je umro tek prije nekoliko minuta. Fields je ležao metar daleko od blagajne. Prema krvavim tragovima na sagu moglo se zaključiti da mu je glava prvobitno ležala pokraj blagajne. Netko ga je odvuкао kako bi mogao otvoriti vrata sefa.

Earl je pratio krvave tragove po sagu, zatim po blagajni, sve do kota-

ča nasred vrata. I on je bio umrljan krvlju.

Sada mu je bilo jasno što se dogodilo. Fields je, očito, stajao pred blagajnom i htio je otvoriti. Tada ga je netko udario odostraga. Možda ga je već taj udarac ubio. Počeo je padati i udario čelom o kotač. Tada ga je ubojica odvuкао od blagajne. Pokraj glave ubijenoga ležao je ključ od blagajne. Earl nije mogao znati da li je ubojica otvorio blagajnu ili nije. Znao je samo da ne može biti daleko. Ustane i u nekoliko se koraka nađe pokraj stražnjih vrata. Kao što je i slutio, nisu bila zaključana.

Naglo ih otvori... i zagleda se u revolversku cijev. Svjetlo iz prostorije obasja čovjeka sijede kose. Whitmana!

Rančer pogleda unutra. Opazi poginuloga. Oči mu zlobno zaiskre.

— Sada bih vas mogao ustrijeliti bez ikakvih pitanja, Wellsu — reče. — Ali, želim vas vidjeti na vješalima! Gurne Earla koltom u sobu.

Iz prednje se prostorije začuše koraci. Pojaviše se dva čovjeka: šerif McDonald i Maynard.

Šerif uperi kolt u Earla. Maynard je, kao i uvijek, bio nenaoružan.

— Ubio je Fieldsa — reče Whitman. U njegovu se glasu ne odrazi nikakvo žaljenje zbog bankarove smrti. Moglo se razabrati samo duboko zadovoljstvo zbog toga što je omraženog neprijatelja zatekao u takvoj situaciji. Tek sada i McDonald ugleda, mrtvaca iza stola. Oči mu ostanu posve bezizražajne.

Izvuče Earlu kolt iz korica i gurne ga za pojas. Šutio je.

— Zaboga! — izusti Maynard. — Stigli smo prekasno.

— Prolazeći ulicom Maynard je začuo glasove iz banke — objasni šerif McDonald. — Glasove koji su se prepirali. Budući da nije bio naoružan, nije se usudio ući.

— On bi bio i mene ubio — reče Maynard.

— Bez sumnje — složi se Whitman.

— Whitman i ja smo upravo bili izišli iz pogrebničke kuće — nastavi šerif.

Earl se pitao zašto mu McDonald sve to priča. Gotovo se činilo da želi pred njim opravdati svoj dolazak.

— Maynard nam je ispričao o svađi i glasovima — govorio je šerif — pa sam poslao Whitmana prena stražnjim vratima. Dakle, prilično sam se iznenadio što sam vas zatekao ovdje, Wellsu!

— Ja nisam — reči Whitman. — Meni je sasvim jasno da je on ubio Fieldsa!

— A zašto bih to učinio? — zapita Earl.

— Da, zbog čega bi to on učinio? — upita Maynard. Whitman pogleda Earla pakosno i pobjedonosno.

— Pa, to je sasvim jasno — reče. — Jasno i jednostavno. Wells je uvjeren da poštansku kočiju nisu napali Indijanci. Prema njegovu mišljenju, počinitelji su bijelci. Ako je njegovo mišljenje ispravno, onda je vrlo vjerojatno da je i Fields imao svoje prste u tome. A iz toga, opet, slijedi da je pedeset tisuća opljačkanih dolara, vrlo vjerojatno, u ovoj blagajni.

Mahne koltom prema vratima sefa. Svi se za tren zagledaju u njih. Sutjeli su.

Onda se Whitman sagne i podigne s poda ključ. Pogleda Earla.

— Htjeli ste uzeti novac, Wellsu! — reče. — Kad je Fields krenuo prema banci, pošli ste za njim. On vas je pustio da uđete. Okrivili ste ga da je sudionik pljačke. Tu je prepirku čuo Maynard...

Earl ga je gledao smješkajući se. To još više razljuti Whitmana.

— Udarili ste Fieldsa — nastavi rančer. — Ali prije nego što ste mogli otvoriti blagajnu, čuli ste korake s ulice. Šerifa i Maynarda. Pokušali ste pobjeći i utrčali mi u ruke. Imali ste smolu, Wellsu! Gadnu smolu! Za nekoliko dana ćemo vas objesiti!

— Baš me zanima da li je novac uistinu u blagajni reče Maynard. Vladao se kao da je već zaboravio mrtvaca.

Whitman gurne ključ u bravu i pokuša ga okrenuti.

— Vrata su samo pritvorena — reče. — Znači, omeli smo ga u zadnji trenutak.

Kolt u njegovoj desnici je još bio uperen u Earla. Uhvati lijevom rukom zakrvavljeni kotač i okrene ga. Vrata se otvore.

Blagajna je bila prazna. Skoro prazna. Na policama je ležalo samo nekoliko tankih snopova novčanica i nekoliko platnenih kesica s kovanim novcem.

— Tu ima najviše pet tisuća dolara — reče Whitman.

— To su uobičajene zalihe banke. Nema ni traga opljačkanom tovaru. Uzalud ste ubili Fieldsa, Wellsu. Bio je nevin i nije imao novac.

Zalupi vratima.

Međutim, šerif ih ponovno otvori. Posegne unutra i s donje police uzme kolt. Iznenadeno ga pogleda.

— Čudno! — promrmlja.

— Sto je čudno? — upita Whitman. — Fields je držao kolt u blagajni kako bi se mogao braniti ako ga neko prisili da je otvori.

— Pogledajte malo taj revolver, Whitmanu — reče šerif.

Pruži rančeru oružje.

— Vrlo lijep revolver — promrmlja Whitman. — Zacijelo je stajao hrpu para.

— Ništa vam ne upada u oči? — zapita McDonald.

Whitman zavrti bubnjić. Istrese iz njega čahure. Sada se i on zapanji.

— Svih šest metaka je ispaljeno — reče. — Zbog čega je, do vraga, stavio u blagajnu prazan kolt? Kakva mu korist od njega?

— Pogledajte sada i ovo! — napomene šerif. Izvuče iza pojasa Earlov kolt i pruži ga rančeru.

— Sto mu gromova, pa to je gotovo jednak revolver! — izusti zbunjeno Whitman. — Sada mi više ništa nije jasno.

— Oba se kolta razlikuju samo po urezanim inicijalima — reče šerif. — »E. W.« pripada Earlu Well-su. To je jasno. Ali, što znači »D. B.«?

— Dave Bell, poznati revolveraš? — upita Whitman.

— Čovjek o kojem se priča da je brz kao John Wesley Hardin?

Earl klimne.

— Ja poznajem Bella — reče šerif McDonald. — Ali nikad nisam vidio taj revolver u njega. Svakako bih ga zapazio.

— Malo je ljudi vidjelo taj revolver — napomene Earl.

— Prije nekoliko dana se u Houstonu održalo nagradno natjecanje u gađanju. Pobijedio je Dave Bell.

Pogodio je cilj jednom više nego ja. Nagrada za najbolja dva strijelca bjehu ovi vrijedni koltovi. Smjesta su u kundake urezana početna slova naših imena.

— Netko mi je rekao da Bell već nekoliko tjedana radi za neku poštansku tvrtku — promrmlja zamišljeno McDonald.

— To je istina — reče Earl. — Radio je do sinoć.

— Zar time želite reći da je onaj poginuli iz kočije Dave Bell? — upita šerif.

Earl klimne.

— Odakle znate? Taj čovjek je bio tako unakažen da ga ne bi prepoznao ni rođeni brat.

— Vjerojatno su ga i unakazili da ga nitko ne prepozna — objasni Earl.

— Kakav bi razlog mogao biti svemu tome? — zapita sumnjičavo Whitman.

— Pitajte šerifa! — reče Earl.

— Da sam od početka znao da je poginuli upravo Dave Bell, ne bih bio ni za tren povjеровao u indijanski napad — reče šerif. — Odmah bi mi palo na pamet da je Bell dobio zadatak da prati poštansku kočiju, a kočija koju čuva Dave Bell osobno zacijelo ima neki vrijedan teret.

Nekoliko je sekundi promatrao šutke Bellov kolt.

— Odmah bih počeo istraživati tko je znao o prijevozu novca — nastavi. — I odmah bih od Fieldsa zatražio da otvori blagajnu.

— A što biste našli u njoj? — upita Whitman. Širom otvori vrata blagajne. — Ništa! Ni jedan jedini cent od opljačkanog novca!

— Možda smo stigli prekasno — reče šerif. Nepobitno je svakako,

da se Fields uporno ustručavao progovoriti o vrijednom tovaru kočije.

— Pa, što onda? — upita Whitman. — Uostalom, sve je to bilo povjerljivo. Vjerojatno su namjeravali poslati još nekoliko takvih novčanih pošiljaka. To što su jednu kočiju slučajno napali Indijanci, nije za Fieldsa još nipošto bio razlog da svima dade do znanja kako banke prevoze svoj novac.

— Ukazujući nam cijelu noć na pogrešan trag, Fields je omogućio razbojnicima prednost od nekoliko sati.

— Ma, tratimo vrijeme beskorisnim naklapanjima — reče Whitman. — Još i ne znamo pouzdano da je onaj putnik u kočiji bio doista Dave Bell. Njegov kolt nismo našli kod njega, nego u ovoj blagajni.

— Ta, Fields je bio prisutan kad je šerif pokupio poginule — napomene Earl. — Znao je što traži. Uzeo je revolver prije nego što ga opazi tko god drugi. Sakrio ga je na najsigurnije mjesto. U svoju blagajnu.

— Da, ovdje nitko ne bi pronašao revolver da vi niste ubili Fieldsa — reče Whitman, ne skrivajući zloradost.

— Ni naš građonačelnik ne sumnja da ste vi ubojica, nije li tako?

— Na žalost, vi imate alibi, Whitmanu — reče Maynard.

— U vrijeme kad je zlodjelo počinjeno, bili ste uz šerifa.

Whitman ga bijesno pogleda. Htio je nešto kazati, ali ga pretekne šerif.

— Kad ste sinoć pronašli kočiju, da li ste pokraj Bella vidjeli kolt Wellsu?

— Jesam. Ležao je pokraj njega. Iz kolta je bilo ispaljeno pet hitaca.

— A tko je ispalio šesti?

— Ja — odgovori Earl. Mrtvi Indijancu nije bio mrtav. Napao me upravo kad sam podigao Bellov kolt. Pogodio sam ga šestim metkom.

— A što ste učinili s koltom? — zapita opet šerif McDonald.

— Ostavio sam ga ondje, jer nisam htio ništa mijenjati na mjestu zločina. Htio sam da sve bude onako kako sam zatekao.

— Neka to vjeruje tko hoće — reče Whitman. — Možda ste osobno stavili kolt u blagajnu kako biste bacili sumnju na Fieldsa?

Earl se ne obazre na optužbu. Nastavi sasvim mirno:

— Ubojice nisu očekivali da će netko prepoznati Davea Bella i iz njegove smrti izvući točne zaključke. No, tada sam ja ušao u grad. A nosio sam kolt, vidljiv svima, koji je gotovo jednak Bellovu. Prema tome, ubojice su se uplašili da poznaju Bella. Naslutili su da bih mogao šerifa dovesti na pravi trag.

— Razumijem — reče Maynard. — Postali ste opasni razbojnicima. Zaključili su: mora nestati ili taj prokleti Wells, ili izdajnički kolt. Nekoliko sati kasnije su vas u vašoj hotelskoj sobi pokušala ubiti dva čovjeka. Ljudi koji su radili u Whitmanu.

— Pripazite što govorite, Maynardu!

Whitman se jedva obuzdavao. Njegov kolt je sada, kao slučajno, bio uperen u Maynarda.

— Za ovog sam klipana saznao tek kad sam se sa šerifom i Fieldsom vratio u grad — nastavi srdito rančer. — Tada su mi ispričali što

se zbililo. Bio je prisutan šerif. U tom su trenutku oba moja čovjeka bila već odavno mrtva.

— Prekinite tu besmisleni prepirku! — reče oštro McDonald. — Imamo već dovoljno mrtvih.

Izvadi lisičine i stavi ih Earlu na ruke.

— Uhapšeni ste, Wellsu! Sud će odlučiti da li ste ubili Fieldsa ili niste.

Zatvori blagajnu i gurne ključ u bravu.

— Molim vas, neka odnesu ubijenoga, Maynard — reče.

Maynard klimne. Nekoliko je sekundi promatrao smrknuto Whitmana, a onda pođe za šerifom i Wellsom na ulicu. Whitman ostane pokraj mrtvaca. Duboko se zamisli.

Zatvor u Cuenci se nalazio iza šerifova ureda, odvojen od njega samo teškim vratima. Sve četiri ćelije bijahu prazne.

— Sudeći prema svemu, ovo je vrlo miran grad — reče Earl.

— Da — promrmlja McDonald. U glasu mu se odrazi gorka ironija. — Ovdje krše zakon samo Whitmanovi ljudi, a još nikad nam nije pošlo za rukom da im bilo što dokažemo. Ne možemo pronaći svjedoke.

Gurne Earla u ćeliju koja je bila najbliža vratima i zatvori je. Ugasi svjetlo i krene prema svom uredu.

Na vratima što su povezivala ured i zatvor još jednom se okrene.

— Jedno mi još nije jasno — reče. — Zbog čega su ubojice ostavili na mjestu zločina Bellov kolt. Umjesto da ga odnesu i bace?

Earl sjedne na drveni ležaj u mračnoj ćeliji i pogleda prema njemu.

— Trebalo bi, zapravo, da to vi odgonetnete, šerife.

McDonald se osmjehne.

— Želite li izići odavde, treba da malo mučnete glavom i pomognete mi.

Nasloni se ramenom na dovratnik, izvuče iz džepa duhan i papir i počne polako motati cigaretu.

— Dobro, šerife — reče Earl — počnimo od početka. Nesumnjivo je da su razbojnici naumili optužiti za napad Indijance.

— To im nije bila loša zamisao — promrmlja McDonald. — 'Ovdje su ljudi slijepi od mržnje. Čim čuju za Apaše, zaborave da smo svi mi ljudi, ma koje nam boje koža bila. Dovoljno je nekoliko skalpiranih leševa i strelica, i već pomahnitaju. A ako pokraj kočije leži još i jedan mrtav Apaš...

— ...onda lako zanemare neke sitnice — dovrši rečenicu Earl. — Pretpostavimo da ste našli mrtvog Davea Bella u kočiji, šerife. I da ga niste prepoznali. A na lijevom boku je imao ranu od hica ispaljenog iz neposredne blizine. Kakve biste zaključke izvukli iz toga?

— Da ga je ustrijelio neki suputnik. U trenutku kad nije slutio nikakvo zlo. Osim toga, zaključio bih da je ubojica bijelac i da je još živ.

Earl klimne.

— Ni za tren ne biste povjerovali u apaški napad. Usprkos skalpiranim tijelima i svim drugim tragovima koji ukazuju na Indijance.

Šerif je stajao na osvijetljenim vratima ureda i gledao u tamnu ćeliju u kojoj je sjedio Earl. Zamišljao je pušio.

— Da su Indijanci napali kočiju kočijaš i pratilac bi, svakako, pogi-

nuli već u prvim trenucima i ne bi imali nikakvu priliku da se odupru — promrmlja. — No putnik u kočiji bi ostao duže živ. Možda samo tridesetak sekundi, ali ipak dovoljno da izvuče kolt i otvori vatru na Indijance.

— Tako je! — potvrdi Earl. — Branio bi se i možda pogodio dvatri Apaša. Osim toga, pokušao bi pobjeći. Dabome, ne bi stigao daleko. Stoga su ubojice izvukli ubijeno-ga iz kočije, uzeli njegov kolt i ispalili nekoliko hitaca. Nakon toga su ostavili revolver pokraj njega. Htjeli su dokazati da je uslijedila kratka, ogorčena borba. U stvarnosti, međutim, nije bilo borbe. Bijaše to pravo umorstvo. Bell se nije mogao braniti. Nije stigao ni opaliti.

— Kako bi nas prevarili, ostavili su pokraj njega njegov kolt s pet praznih čahura. Htjeli su da nađemo revolver i da nas on navede na sasvim pogrešan trag. Ali tada ste se pojavili vi. Nosili ste gotovo isti onakav kolt kakav je imao Bell. Stoga je Fields htio ukloniti kolt. Taj revolver je najednom postao dokaz da je mrtvi putnik revolve-raš Dave Bell. Jasno je bilo da ćemo se, prepoznamo li poginuloga, brzo naći na pravom tragu.

— Da, upravo je tako — složi se Earl.

— U redu, Wellsu, ako mi sada još kažete tko je ubio Fieldsa i gdje je sada pedeset tisuća dolara, smjestiću vas pustiti.

Činilo se da je McDonald u tom trenu začuo iza sebe neki šum. Odgurne se ramenom od dovratka i okrene.

Uto ga netko udari odostraga.

Earl je vidio samo kolt koji je lupio McDonalda po potiljku i napadačevu ruku.

McDonald se nijemo stropošta. Iz usta mu ispadne cigareta.

Crna čizma zgazi cigaretu. Tek se tada pojavi napadač. Bio je to rančer Whitman. Nekoliko je časaka stajao na vratima osvijetljenog ure-da i piljio u zatvor.

— A, tu ste — reče kad je otkrio Earla. — Jesu li ostale ćelije prazne?

— Jesu — odgovori Earl.

Whitman zadovoljno klimne.

— Nitko neće saznati tko vas je oslobodio.

Sagne se i oduzme onesviještenom šerifu ključeve od ćelija. Tada prekorači preko njega i otključa vrata Earlove ćelije.

— Požurite! — izusti nestrpljivo.

Još je držao u ruci kolt. Cijev je bila uperena u Earla.

Earl Wells je nepomično sjedio na drvenom ležaju.

— Ostat ću ovdje — reče mirno. — Nimalo ne želim da me ustrijelite pri pokušaju bijega.

— Ne pričajte gluposti! — progunda Whitman. — Zbog čega bih vas ja ustrijelio? Ta, za nekoliko će vas dana objesiti.

— A zbog čega me onda želite osloboditi? Nisam znao da smo prijatelji.

— Mogli bismo postati — odvrati Whitman. — Razmislio sam o svemu. Osim toga, čuo sam velik dio vašeg razgovora sa šerifom. Zaključio sam da u ovome gradu postoji čovjek koji ima pedeset tisuća dolara. Pomognete li mi da tom čovjeku oduzmem novac, dat ću vam polovicu novaca i brzog konja.

— A ako odlučim ostati ovdje? — zapita Earl.

— Onda mi ne preostaje ništa drugo nego da vas ustrijelim — reče Whitman. Smrknuto se osmjehne. — Vidjeli ste da sam onesviještio šerifa. Stoga ću vas na svaki način spriječiti da pričate o tome. Moram vam začepiti usta. Ili novcem, ili metkom.

— U redu. Hajdemo!

Earl ustane. Prođe pokraj Whitmana i uputi se prema vratima ureda niti ne pogledavši revolver u njegovoj ruci.

— Stanite! — naredi odrješito Whitman. — Što ćete u uredu?

— Želim uzeti svoj kolt.

— On vam sada nije potreban! Dodite već jednom!

Earl se polako okrene. Whitmanov je kolt bio uperen u njega. Zaključio je prema rančерову pogledu da će ovaj pucati posegne li za svojim revolverom.

Opasač s koltom koji je dobio na streljačkom natjecanju, visio je o klinu na zidu ureda. Samo su ga dva koraka dijelila od njega. Dva kratka koraka, ali je dobro znao da bi poginuo prije nego što bi pošteno koraknuo.

— Izići ćemo sa stražnje strane! — naredi Whitman.

— Krenite!

Earl se vrati u mračan hodnik pred ćelijama. Svjetlo iz ureda obasjavalo je samo dio hodnika. Vrata prema kojima ga je tjerao Whitman, više su se naslućivala negoli vidjela.

Earl se zaustavi pred vratima. Osjeti na leđima revolversku cijev.

— Sada ću vam dati ključ — reče tiho Whitman. U glasu mu se

odrazil jasna prijetnja. — Otvorite ćete vrata i polako iziđi. Pokušate li pobjeći, pucat ću bez milosti. Jeste li razumjeli?

— Jesam — reče Earl. — Kolt uperen u leđa govori sasvim jasno.

— Ah, to je samo mala mjera opreznosti. Ako mi dokažete da se mogu pouzdati u vas, spremiću oružje. Evo, uzmite ključeve, ali se nemojte okrenuti!

Earl uzme kolut s ključevima. Ključeve počne jednog za drugim gurati u bravu. Već je prvi pristajao, ali ga je izvukao.

Htio je što više odgoditi trenutak kada će izići. Tko zna što ga vani očekuje.

Možda je Whitman kazao istinu. No, možda vani čekaju rančеровi ljudi kako bi ga ustrijelili čim korakne preko praga. Svi će ga proglasiti ubojicom koji je pokušao pobjeći. Tada će suđenje biti suviše, i više neće imati priliku da dokaže svoju nevinost.

— Do đavola, koliko vam još treba vremena? — promrmlja nestrpljivo Whitman. — Otvorite već jednom!

Pritisak revolverске cijevi na Earlovim leđima se pojača. Earl gurne u bravu pogodni ključ i otključa vrata.

Nesumnjivo je bilo da će Whitman pucati bude li još oklijevao.

Manja je bila opasnost izići i izložiti se mecima skrivenih napadača.

Earl oprezno otvori vrata.

Bilo je tiho.

Nekoliko je sekundi stajao na pragu. Nastojao je prodržjeti pogledom kroz tamu pred sobom.

Uski mjesecев srp nije bacao mnogo svjetla. Prošlo je stanovito

vrijeme prije nego što je Earl razabrao grmlje desetak metara ispred sebe.

Iza šerifova ureda postojao je vrt. Earla je od grmlja odvajala čistina, gredice s povrćem koji nisu pružale nikakav zaklon.

— Krenite! — prosiće tik iza njega Whitman. — Ulijevo!

Earl mirno napravi tri koraka. Čuo je da ga Whitman slijedi. Još je osjećao na leđima kolt.

Iznenada se baci u stranu.

U tom trenutku izbije oko njega pakao.

Whitman opali, ali za djelić sekunde prekasno. Njegov metak promaši Earla.

Uto plamići bljesnu i u grmlju.

Earl se priljubi uza zemlju. Tada nad prozumi visoko iznad njega.

Začuje iza sebe prigušen krik. Osvrne se.

Whitman je još stajao, ali je bio pogođen. Lijevom se rukom držao za ranu na prsima.

Kolt u njegovoj šaci kratko zagrm. Pucao je na ljude u grmlju.

Iz žbunja mu odgovore vatrom. Trzao se svaki put kad bi ga pogodio metak. Zatetura prema grmlju. Još je pokušavao podići revolver i opaliti.

To mu ne uspije. Ruka u kojoj je držao oružje bila je sve teža i teža. te on napokon klone.

Whitman poklekne i sruši se na lice.

U grmlju su još bljeskali koltovi. Vjerojatno su pucala dvojica. A onda pucnjava utihne.

Zacijelo nas obojicu smatraju mrtvima, pomisli Earl. No, ubrzo će opaziti da sam još živ. A tada ...

Ne dovrši misao. U tami počne tražiti rukom kolt koji je ispao Whitmanu.

U grmlju se zanjiše granje. Izide jedan čovjek. Oprezan i poguren. približavao se držeći upereni kot.

Earl napipa cijev Whitmanova revolvera. Uhvati držak.

Opalio je gotovo u isti mah kad i čovjek udaljen od njega još samo četiri-pet koraka.

Odmah poslije hica otkotrljao se u stranu. Pokraj njega se zabiju u zemlju dva-tri metka, baš ondje gdje je ležao prije nekoliko djelića sekunde.

Vidio je kako se čovjek ruši i čuo njegovo stenjanje. Ugleda plamićak iz cijevi u grmlju, te opali prema njemu.

Okine tripud, dok kokot nije napokon udario u praznu čahuru.

Zavlada tišina.

U grmlju se više nitko nije mićao. Protivnik koji je bio napustio zaklon, sada je ležao potrbuške na gredici.

S druge strane kuće, na ulici, začuše se glasovi. Earl nasluti da će se za nekoliko sekundi pojaviti građani. Dabome, naoružani.

Skoči na noge. U nekoliko se koraka neđe pokraj dvaju ispruženih tijela. Whitmanovo su tijelo meci potpuno izrešetal. Napadaču je tane ušlo u grudi pedalj ispod srca.

Podigne sa zemlje njegov kolt. Ubijenome je lice obasjavala blijeda mjesčina. Odmah ga prepozna. Ogrobotina nad lijevom okom potjecala je od drška njegove puške.

Bio je jedan od ljudi što su ga jučer napali u hotelu.

Glasovi s ulice čuli su se još jasnije; brzo su se približavali.

Earl nije htio gubiti vrijeme i potražiti napadača u grmlju. Vjerovao je da je i on mrtav, inače bi već odavno ponovno otvorio vatru.

Jave se glasovi iz šerifova ureda. Građani su očito pronašli šerifa. Za nekoliko će se sekundi pojaviti i ovdje, iza kuće.

Earl potrči bez određenog cilja. Bio je stranac u gradu. Privremeno mu je bilo najvažnije da se što više udalji.

Popne se preko triju plotova i pređe isto toliko vrtova i stražnjih dvorišta. Činilo se da ga nitko ne slijedi.

Zaustavi se. Kuća iza koje se sada nalazio, činila mu se nekako poznatom. Bila je visoka jednokatnica. Prozori na katu bijahu prilično visoko, ali je do njih gotovo dopirao kosi krov prigranjanje.

Hotel!

Earl gurne kolt za pojas. Još jednom se žurno osvrne oko sebe. Nije mogao vidjeti ništa, ali je čuo da su se njegovi progonitelji podijelili. Počeli su pažljivo pretraživati sva stražnja dvorišta. Ubrzo će doći i ovamo.

Prilično se lako uzverao na krov suše. Nije se usudio uspraviti, već je puzao prema prozoru.

Nađe se ispod njega. Znao je da pripada sobi u kojoj su ga pokušali ubiti Alfredo i njegov ortak. Vjerovao je da soba još nije ponovno iznajmljena. U njoj će se privremeno naći izvan opasnosti.

Prozor je bio samo pritvoren. Gurne ga, povuče zastor malo u stranu i pogleda unutra.

U sobi je bilo mračno. Pa ipak, uspio je razabrati da su poginuloga već odnijeli.

Popne se preko prozorske daske i nečujno zatvori krila. Tada navuče zavjesu.

Bilo je mračno kao u rogu. U cijeloj je kući vladala tišina.

Izvuče iza pojasa kolt i, pipajući, potraži u tami vrata, Nisu bila zaključana.

Oprezno i neopisivo sporo pritisne kvaku te otškrinu vrata.

U hodniku je gorjela treperava petrolejka obješena na zid u visini glave i bacala mutno svjetlo. Još se nije ništa čulo.

Krčma u prizemlju je, očito, bila već odavno zatvorena. Svi hotelski gosti i namještenici kao da su spavali.

Maynard je bio izjavio da se u gradu više nitko ne uzbuđuje zbog pucnjave. Sudeći prema svemu, kazao je istinu.

Earl otvori vrata i iziđe u hodnik. Zatim ih tiho zatvori.

Prostirač priguši njegove korake što su tapkali prema stepenicama. Nasloni se leđima na zid, osluhne nekoliko sekundi, a onda oprezno izviri iza ugla. Dolje, u krčmi, bilo je mračno.

Korakne prema prvoj stubi. Smjesti se zastane. Oprezno se povuče u zaklon.

Odozdo je začuo neki šum. Otvorila su se neka vrata.

Sa svog je mjesta mogao vidjeti samo donji dio vrata. Bila su to vrata Maynardove sobe.

Kroz njih dopre svjetlo. Potom se svjetlo opet izgubi. Odjeknu čvrsti koraci. Vrata se zatvore. Netko gurne ključ u bravu i okrene ga.

Čovjek izvuče ključ, okrene se i ukoči. Samo dva koraka iza njega stajao je Earl.

Budući da je iz hodnika na gornjem katu dopiralo tek blijedo svjetlo, Maynardu je trebalo nekoliko sekundi da opazi kolt u Earlovoj ruci.

— Da niste ni pisnuli, Maynarde!
— reče tiho Earl. — Otključajte ponovo vrata!

Maynard ga poslušao. Ruka mu je drhtala kad je gurnuo ključ u bravu. Otvori vrata.

Earl mu gurne kolt u leđa i natjera ga da uđe u sobu. Smjesta zatvori vrata za sobom.

U sobi je bilo sasvim mračno. Nije vidio čovjeka pred sobom. Čuo je samo njegovo teško disanje. Maynard se nije usudio ni pomaknuti. Revolverska mu je cijev još bila pritisnuta uz donji dio kičme.

Earl posegne lijevom rukom u džep i izvadi šibicu. Zapali je na dovratku. Plamičak osvijetli tek jedan dio sobe.

Ugleda petrolejku za zidu pokraj vrata. Nije mu baš bilo jednostavno da skine samo jednom rukom stakleni pokrivač i zapali petrolejku. Potrošio je još jednu šibicu. Međutim, kolt je cijelo vrijeme bio pritisnut o Maynardova leđa.

Petrolejka se napokon zapali. Earl odmah ustanovi da su na prozoru spuštene kapci i da ih izvana nitko ne može vidjeti.

Ne skidajući pogled s Maynarda, povuče zasun na vratima. Tada ga pretraži i ustanovi da nema oružja.

— Nikada ne nosim oružje — reče Maynard. — Ni derindžer. Tako oružje tražite, zar ne?

Earl ne odgovori. Htio je da se Maynard malo uznoji.

Maynard se trudio da mu glas bude odlučan, ali se u njemu ipak zamjećivao strah.

— Ne znam što hoćete od mene. Wellsu, ali ne možete me dugo zadržati ovdje. Kraj šerifova ureda se čula nekakva pucnjava. Uskoro će me potražiti. I ovdje. Što ćete tada?

— Koliko poznajem ovaj prokleti grad, njemu dugo neće biti potreban načelnik. Neko vrijeme nas nitko neće ometati.

Earl prijeđe pogledom po sobi.

— Dobro, što hoćete od mene? — zapita Maynard. — Želite da vam pomognem pri bijegu?

Earl ne pokloni nikakvu pažnju tom pitanju.

— Gdje vam je blagajna, Maynarde? — upita mirno.

Opazi da se Maynard jedva primjetno trgnuo.

— Divim se vašoj sposobnosti da vladate sobom, Maynardu — reče podrugljivo. — Mnogi bi se, kad bih im postavio to pitanje, tako prestrašili da bih opalio protiv volje. Doduše, to se još može dogoditi ne budete li odgovorili na moje pitanje.

— Ondje na zidu, ispod slike — reče Maynard. Glas mu je postao bezbojan i skoro nerazgovijetan. Kao da se pomirio sa sudbinom. Privremeno nije bio sposoban za otpor.

Ipak, Earl je bio oprezan. Slutio je da se Maynard neće predati bez borbe.

Na slici se vidio Indijanac premaran ratnim bojama. Upravo se spremao da iz zasjede počne iz puške pucati na poštansku kočiju.

Earl se osmjehne. — Je li vas ova slika navela na zamisao? — upita.

Maynard ne odgovori.

— Otvorite blagajnu! — naredi Earl. — I, ne zaboravite ni za tren moj kolt!

Maynard krene polako, ukočenih nogu, prema suprotnom zidu. Digne ruke i skine sliku. Sada su se na zidu vidjela vratašća male blagajne.

— Otvorite! — zapovjedi Earl.

— Blagajna ima bravu na brojčanu šifru — reče Maynard.

— To je vaš problem — odvrati Earl. — Ipak, nadam se da ćete se sjetiti šifre prije nego što izgubim strpljenje.

Maynard počne okretati brojke. a kad je brava škljocnula, otvori čelična vratašća.

— Čekajte! — reči odrješito Earl kad je Maynard htio posegnuti u blagajnu. — Maknite se nekoliko koraka u stranu!

Maynard posluša. Probljedio je. Sad je bio blijed kao kad je u pogrebničkoj kući ugledao skalpirane žrtve.

Earl priđe blagajni. Bila je puna novčanica. Ne nade unutra nikakvo oružje.

— Koliko ima tu novaca? — zapita.

— Oko... oko pedeset tisuća dolara — odgovori kolebljivo Maynard. — Ovdje čuvam svu svoju zaradu. iz svih svojih lokala. Ne vjerujem bankama.

— Sasvim opravdano, kao što su pokazali najnoviji događaji — naru-ga se Earl. — Upravitelj banke. Fields, ubijen je a iz njegove je blagajne opljačkano pedeset tisuća dolara. Baš ona svota koja je u vašoj blagajni.

— Ja nemam s time nikakve veze! Ovaj novac pripada meni!

— Kakav je ovo grad! — reče prezirno Earl. — Časni gradonačelnik i isto tako časni upravitelj banke napali su zajedno poštansku kočiju, ubili tri čovjeka i skalpirali ih tako odvratno da bi se i najiskusnijem Apašu okrenuo želudac. Zatim su ubili jednog Indijanca, namjeravajući napad podmetnuti Apašima i nestati s novcem. Nakon toga je gradonačelnik likvidirao svog prijatelja i sudionika- upravitelja banke. i prisvojio sav novac. Za djelo koje je učinio nastoji optužiti nevinoga i dovesti ga na vješala.

— Sve se to dogodilo protiv moje volje — reče Maynard. Očaj u njegovu glasu zvučao je skoro iskreno. — Bio je to nesretan slučaj, i ja žalim zbog njega. Morate mi vjerovati. Ja nisam zločinac!

— Nesretan slučaj? Takvoj se izjavi mogu samo nasmijati! Čak ako i pretpostavim da se naoružani pratilac kočije nehotice ustrijelio iz puške kad se njome podupro o koljeno, još ostaje pitanje kako su se unesrećila ostala dvojica i na kakav su nesretan način izgubili skalpove — odvrati Earl Wells.

— Ja ne govorim o napadu na poštansku kočiju. S njime nemam nikakve veze. — Maynardov je glas bio mukao. — Nisam ništa znao o njemu. Kad ste nagovijestili da bi i Fields mogao imati svoje prste u toj igri, nisam vam povjerovao. Činilo mi se to, jednostavno, besmislenim. Godinama poznajem Fieldsa kao poštena čovjeka.

Promatrao je ispitivački Earlovo lice, želeći otkriti da li mu Earl vjeruje.

Earl ga je šutke slušao.

— Poslije našeg razgovora u pogrebničku — nastavi Maynard — kre-

uo sam kući i prošao pokraj banke. Vidio sam Fieldsa kako upravo unosi u kuću bisage. Obratio sam mu se. Nije htio razgovarati na ulici, pa smo ušli u njegovu radnu sobu.

— Nastavite! — reče Earl kad je Maynard zastao.

— Upitao sam ga ima li u vašim tvrdnjama istine. Porekao je to. Ipak, opazio sam da je sve nemirniiji. Pozvao sam ga da otvori blagajnu i dokaže da u njoj čuva opljačkanih pedeset tisuća. Ustručavao se. Iznenada je iz bisaga izvukao kolt. Bio je to kolt koji je kasnije našao u blagajni šerif.

Samouvjerenost koju je inače pokazivao Maynard, potpuno je iščezla. Doimao se slomljeno. Pa ipak, Earl je još sumnjao da se možda pretvara. Stoga je bio oprezan i zadržao kolt u ruci.

— Nakon toga se sve zbilo vrlo brzo — reče Maynard. — Nisam imao vremena za razmišljanje. Vjerujte mi, Wellsu, nisam ga htio ubiti! Ta bili smo prijatelji!

— Ali, učinili ste to — reče Earl.

— Uperio je kolt u mene i okinuo. Međutim, nije opalio. Pokušao je ponovno. Tada sam mu istrgnuo revolver iz ruke i udario ga. Srušio se. Pri tome je nezgodno lupio čelom o kotač na vratima blagajne. Vjerujem da je to pravi uzrok smrti.

Ono što je govorio mogla je biti istina. Fields je znao da je iz Bellova kolta ispaljeno pet hitaca. Možda je to čak osobno učinio i potom stavio kolt pokraj ubijenoga. Ali on nije znao da je kolt našao Earl! Zadnji metak ispalio u Apaša.

Prema tome, Fields je vjerovao da je u koltu još jedno tane. Tim je

metkom htio ubiti Maynarda kad ga je on natjerao u škripac.

Imao je smolu što nije stigao pregledati revolver prije nego što ga je sakrio u svojim bisagama i tako spriječio šerifa i njegove ljude da ga pronađu.

— Uistinu ga nisam htio ubiti! — ponovi Maynard. — Bila je to samoobrana. Ali, kad sam ga ugledao mrtvog pred sobom, htio sam se uvjeriti da li je novac zaista u njegovoj blagajni. Našao sam mu u džepu ključ i ubrzo ugledao pare.

— A onda ste pomislili: moj dragi stari prijatelj Fields ne smije umrijeti uzalud! Kad sam ga već ubio, onda ću ga i naslijediti! Žurno ste strpali pare u bisage i pobjegli — napomene ironično Earl Wells.

— Nisam bio u stanju misliti. Žurno sam pokupio novac i strpao ga u Fieldsove bisage. Kolt sam nekamo stavio. Nisam znao da sam ga gurnuo u blagajnu! Uzeo sam bisage i krenuo prema vratima. Otškrinuo sam ih i pogledao van. Ugledao sam vas kako idete prema banci. Kako me ne biste vidjeli, pobjegao sam kroz stražnja vrata.

— Znači, zbog toga su ulazna vrata bila otvorena kad sam došao — promrmlja Earl.

— Bacio sam bisage s novcem u neki taman kut — nastavi Maynard. — Nisam htio da ih netko vidi u mojim rukama. Uostalom, mogao sam ih kasnije uzeti.

— A to ste i učinili — reče Earl.

— Otrčao sam na ulicu. Poslije nekoliko sekundi iz pogrebnikove su kuće izašli šerif McDonald i Whitman. Ispričao sam im da sam iz banke čuo prepirku.

— I na taj sam način ja uhićen kao ubojica — reče Earl.

— Ja nisam tvrdio da ste vi ubili Fieldsa. To je bila Whitmanova pomisao. Dabome, ja mu nisam previše protuslovio. Neću, valjda, sâm sebe otjerati na vješala.

— Naravno, život jednog gradonačelnika je neizmjereno vredniji nego li život neuglednog goniča stoke kao što sam ja! Ipak, ja vam jamčim, Maynardu, da nimalo ne čeznem za tim da mi istegnu vrat!

Earl zatvori blagajnu.

— A onda, nehotični ubojico, podimo obojica k šerifu i ispričajmo mu istinu! — reče. — Kazat ćete mu sve što sam upravo čuo. Nadam se da se već oporavio od udarca po glavi i da će vas razumjeti.

U Maynardovim se očima pojavi panika. Možda je već vidio sebe na vješalima.

— Što ćete imati od toga ako ja umrem, Wellsu? — upita promuklo. — Kome će koristiti moja smrt? Nikome, a najmanje vama! U ovoj blagajni ima više od pedeset tisuća dolara! Možete li uopće zamisliti što se sve može započeti s takvim novcem?

Prodorno je gledao Earla.

— Čovječe, uvijek ste bili samo običan gonič stoke. Ovim biste novcem mogli kupiti ranč s tisućama goveda i desecima kaubojala! Mogli biste najljepše djevojke...

— Da, i svaku bih noć sanjao o ljudima koji su umrli zbog tog prokletog novca! — odvrati Earl.

— Ja ću se pobrinuti da imate samo lijepe snove! — reče ugodan ženski glas iza njega.

Earl se polako okrene.

Na otvorenim vratima iza njega stajala je Maureen Kennedy. Još je

uvijek imala na sebi haljinu koju je uvečer nosila u krčmi.

Earl se razljuti na sebe zbog pogreške: trebao je pretražiti i susjednu sobu. Vjerovao je da u Maynardovim prostorijama nema nikoga. Jer, svojim je očima vidio kako Maynard zaključava vrata svojih odaja, namjeravajući da ode. Nitko ne zaključava stan izvana ako je još netko unutra.

Maureen se osmjehne.

— Zar nećete spremati kolt? — upita ga. — Zar me se bojite? Mislite li da ste ženskom oružju dorasli samo ako imate u ruci revolver? Zar biste zaista mogli opaliti na mene ako vas pokušam poljubiti?

— Ne vjerujem da bih se branio — odvrati Earl smješkajući se.

Gledao ju je u zelene oči; sada je stajala pred njim, tako blizu da ga je gotovo dodirivala grudima.

Nagnula je glavu daleko unatrag kako bi ga bolje vidjela. Nudila mu je svoje usne, a golim ga rukama grlila oko vrata. Uхватила ga je za kosu i povukla mu glavu dolje, sve dok im se nisu dodirnule usnice.

Privinula je svoje vitko tijelo uz njegovo. Osjećao je kako joj udara srce, udisao miris njene kose i poni-
rao joj u tajanstvene zelene oči.

Maynard krene polako, oprezno, sasvim nečujno, prema otvorenim vratima. Cijev Earlova kolta ga je pratila.

Zastane. Tiho korakne u stranu. I cijev se pomakne udesno.

Blijed kao vosak piljio je u Earla koji je grlio djevojku ali je istodobno čuo sve što se događa oko njega.

Maynard je stajao kao ukopan. Nije se usudio pomaknuti.

Maureen se malo odvoji od Earla. Osmjehne mu se.

— Onda, kako ti se svidjelo? —
zapita tihim glasom, tamnim i zavodljivim poput noći.

— Nije bilo loše — osmjehne se Earl. — Pošteno si se prihvatila posla. Pa ipak, ako želiš dobiti novac, treba da se još više potrudiš.

Maureen brzo ustukne. Najednom s njena lica nestane smiješka. Oči joj srdito zasvjetlucaju.

Ona je poput male divlje mačke, pomisli Earl. Bezobzirna i opasna. Još će mi pokušati iskopati oči.

Maureen se naglo osvrne prema Maynardu. Lijepo lice joj se iskrivi od bijesa i razočaranja.

— Što još čekaš, prokleti glupane! — izdere se na Maynarda.

— Žensko oružje ponekad nije djelotvorno kao kolt — naruga se Earl. — Moj ga je revolver očarao više nego mene tvoj poljubac.

Ona ga gnjevno pogleda.

— Ti si obična budala! — reče. — Zašto ne uzmeš novac koji ti pruža? Zašto ne uzmeš ono što ti ja nudim?

— Dobro, čija ponuda vrijedi: tvoja ili njegova? — zapita Earl.

— On ti nudi novac. Ja ti nudim više: sebi!

— Njegova me ponuda privlači više — odgovori Earl. — Novac bih mogao dobro upotrijebiti. A što će mi djevojka koja tako brzo zaboravlja da joj je otac...

— Nimalo ne žalim što više nemam oca! — prekine ga Maureen. Gotovo je vrištala od mržnje. — Taj stari pijanac! On je kriv što sam morala raditi u krčmi. On je kriv i za to što sam... što sam postala ljubavnica ove bijedne kukavice.

Prezirno pljune Maynardu u lice. lice.

— Želim se izvući oдавде, razumiješ li? Neću više imati posla s ovim bijednikom. Neću više biti roba za svakog tko ima dovoljno novca da kupi u krčmi piće i vjeruje kako mene dobiva besplatno kao prilog. Ovim bih novcem mogla započeti novi život. Život s tobom!

— Ili s nekim drugim tko bi ti se više svidio nego ja — reče Earl. — Potraži svijet je pun muškaraca! Međutim, novac nećeš dobiti. Znaš, ne bih htio posjetiti!

— Budalo! — vikne Maureen. — Nitko te neće objesiti! I ti možeš tim novcem započeti novi život, negdje gdje te nitko ne pozna.

— Da, zajedno s divnom, zavodljivom ženom koja je ubila svog vlastitog oca! — reče hladno Earl.

— Ja nemam s time nikakve veze — reče Maureen skoro ravnodušno. — Pojma nisam imala što se zbiva. Tek sam prije nekoliko minuta saznala da Maynard skriva opljačkani novac u svojoj blagajni. Taj mi podlac nije ništa ispričao!

— Hja, nije mogao znati da ćeš mu tako lako oprostiti što ti je ubio oca.

— Do vraga, koliko vam još puta moram reći da nemam nikakve veze s napadom na kočiju! — vikne Maynard sav izvan sebe. — Nisam baš ništa znao o tom zlodjelu.

— Fields je svakako ima suradnike — reče Earl.

— Naravno! Whitmana! Koga drugog? Whitman je spreman na svaki zločin, samo ako se može dokopati dovoljno novca. Turnite mu pod nos revolver i ispitajte ga! Tada ćete saznati sve što još ne znate.

— Sasvim je moguće da je Whitman bio Fieldsov ortak — promrm-

lja zamišljeno Earl. — Ali ne bi mi nimalo pomoglo da mu gurnem revolver pod nos. Za to su se već pobrinuli drugi, tako savjesno da Whitman više nikad neće progovoriti.

— Mrtav je? — upita Maynard. — To su bili oni hici maloprije...? Tko ga je ustrijelio?

— Oni kojima sam u prvom redu bio ja cilj — odvrati Earl. — Nikako ne mogu zamisliti da je Whitman ubila njegova vlastita družina.

Što je duže razmišljao, to je Earl manje vjerovao da Whitman pripada razbojnicima koji su napali kočiju. Svakako, bio je bezobziran, mislio je samo na svoju korist, nije mario za pravdu i zakon, niti se ustručavao umorstva.

Ipak, ovaj put je, koliko se moglo zaključiti, bio nevin. I on je naslutio da je pedeset čuša dolara iz kočije još u gradu, pa je pomislio da Earl zna gdje su. Izvukao je Earla iz zatvora kako bi se s njegovom pomoći dokopao novca. Nije znao da ih iza zatvora čekaju i namjeravaju iz zasjede ustrijeliti njega i Earla.

Earlu je bilo sasvim jasno da im je on bio glavni cilj. Ti su ga ljudi već jednom napali.

Zašto su ga prvi put samo onesvestili? Zašto su ga slijedili u Cuenca i tek sada ga pokušali ustrijeliti?

Nije mogao naći odgovor. Stoga privremeno odustane od razmišljanja.

— Krenimo sada svi k šerifu! — reče. — Baš me zanima što će kazati kad mu njegova gradonačelnika predam kao ubojicu.

Otvori vrata. Naredi Maynardu i djevojci da izidu. U hotelu je još bilo posve tiho.

Prošli su kroz mračnu krčmu i koraknuli na ulicu.

Već ih poslije nekoliko sekundi okružiše građani. Nečujno su izišli iz svojih zaklona. Svi su držali u rukama koltove.

Jedan je od njih imao na prsima zvijezdu. Earl prepozna šerifova pomoćnika Smitha.

— Okanite se gluposti, Wellsu! upozori ga Smith. — Sa mnom je desetak ljudi.

— Ionako smo upravo krenuli k šerifu — reče Earl. — Ispričat ćemo vam nešto zanimljivo.

— Ispričajte to šerifu — odvrati nezainteresirano Smith.

Približi se i ispruži lijevu ruku. Earl mu preda kolt.

Iz kruga ljudi izdvoji se gorostas te mu se prijeteci približi.

Bio je to Black Jack, Whitmanov predradnik. Očito, oporavio se od udarca koji mu je zadao Earl, ali ga nije i zaboravio. Zaustavi se korak ispred Earla, držeći u ruci kolt.

— Naši računi još nisu sređeni — reče.

Digne kolt i zamahne.

Hitro koraknuvši u stranu Earl se nađe izvan dohvata gorostasove ruke. Istodobno mu svom snagom zabije desnicu u želudac.

Black Jack se zgrči od bola.

Earl mu ne dopusti da se oporavi. Kratko zamahne i udari. Bridom dlana pogodi ga po šiji.

Kao da ga je ošinio grom, Black Jack se nijemo stropošta. Ostane ležati skvrčen u prašini.

Nitko ne reče ni riječ. Kao da je svima bilo drago što je Black Jack opet izvukao kraći kraj.

— I drugi krug je vaš, Wellsu — reče jedan čovjek cereći si. Bio je to mladi kauboj kojeg je Earl vidio

uvečer u krčmi, koji ga je opomenuo da će se Black Jack i Alfredo osvetiti.

— Hajdemo! — reče Smith. — Šerif čeka. — Obrati se Maynardu i djevojci: — Molim vas, pođite i vi s nama.

Nitko niti je pogledao Black Jacka koji je još ležao nepomično na ulici...

U šerifovu ih uredu dočeka nekoliko ljudi. Jedan je od njih sjedio za pisaćim stolom. Nosio je šerifsku zvijezdu, ali nije bio McDonald.

Bio je vitak i visok tridesetogodišnjak. Nagnuo se unatrag a noge je u prašnjavim čizmama prekrižio na stolu. Mamuze su se nalazile pokraj čizama.

Sklonio je ruke na trbuhu i polako vrtio palce. Doimao se kao da ima vremena napretek.

— Zdravo, Earle — reče.

— Zdravo, Wille! — odgovori Earle.

— Što radite ovdje, Donovanu? — zapita Maynard. Zagledao se u tridesetogodišnjaka za stolom natmureno kao da vidi naročito ružnog kukca.

— Preuzeo sam šerifov posao — odgovori mirno Donovan, gotovo kao da se dosađuje. Još je jednolično vrtio palce. — Općinsko vijeće mi je ponudilo taj položaj. Ljudi smatraju da pomoćnici Smith i Crichton još nisu dovoljno iskusni za tu službu, pogotovo ne u ovako teškoj situaciji.

— A zašto nisu prije toga pitali mene, kao gradonačelnika?

— Zato što vas nisu mogli pronaći kad se donosila odluka — odvrati Donovan. Vladao se kao da ne bi nikad i ni za što zatražio Maynardovo mišljenje.

— Ja prosvjedujem! — reče Maynard.

Donovan ga pogleda smješkajući se

— Mislite li da biste se s Crichtonom ili Smithom slagali bolje nego sa mnom? Nadate li se da biste s njima lakše izišli na kraj nego sa mnom... ako imate nešto na savjesti?

— Želim razgovarati sa šerifom McDonaldom! Na svaki način!

Donovan uzdahne kao da se pokorava neizbježnoj sudbini. Bez žurbe skine noge sa stola i ustane. Krene prema vratima iza kojih su se nalazile zatvorske ćelije.

Otvori vrata.

Svjetlo iz ureda obasja čovjeka u prvoj ćeliji. Ležao je potrbuške na drvenom ležaju. Iz leđa mu je virio držak noža.

Maynard se zapanjeno zagleda u držak.

— Mrtav je? — upita.

Donovan ga pogleda skoro ljutito.

— Da, to su zaključili svi koji su ga vidjeli — progundā. — Ali ako želite na svaki način razgovarati s njim, ja vas neću sprečavati. Ipak, bojim se da vam zbog noža u srcu neće moći pokloniti naročitu pažnju.

Earl je dovoljno vidio. Vрати se u ured i sjedne na ugao stola.

U prostoriji je bilo desetak ljudi. Svi su šutjeli. Lica im bijahu smrknuta. Nije mogao zaključiti što misle.

Jedno mu je bilo jasno: među tim ljudima nema ni jednog jedinog prijatelja. Hoće li mu šerif Will Donovan moći pomoći, veliko je pitanje. On je ipak vezan uz zakon.

Donovan zatvori vrata zatvora i polako se vrati do svoje stolice. Sjedne i podigne noge na stol.

— Onda, što mi hoćeš ispričati? — zapita Earla.

— On je na redu — odvrati Earl i pokaže Maynarda.

— Oprostite! — reče podrugljivo Donovan. — Razumije se, naš časni gradonačelnik ima prednost. Što ste htjeli saopćiti mom mrtvom kolegi McDonaldu?

Maynard je još zurio u teška vrata iza kojih je ležao šerif McDonald.

— Tko je to učinio? — upita.

Donovan slegne ramenima.

— Pojma nemam — reče. Zvučalo je to kao da mu je svejedno. Međutim, Earl je dovoljno poznao prijatelja, pa je znao da taj dojam vara.

— Kako se to dogodilo? — upita opet Maynard.

— Vjerojatno je stajao na vratima i pušio cigaretu — reče Donovan. Nagne glavu unatrag i zagleda se u strop kao da ondje može vidjeti kako se sve zbilo. — Tada ga je netko napao. Kad smo ga našli, bio je mrtav. Zatvorenik je nestao. A u vrtu iza kuće, među lukom i salatom, ležala su trojica poginulih. Po svoj prilici su se međusobno pobili. Jedan više nije imao kolt.

— Vjerojatno je ovo taj kolt — umiješa se pomoćnik Smith. — Oduzeo sam ga Wellsu.

Donovan tek letimično, dosađujući se, pogleda kolt. A onda se zagleda u Earla koji je sjedio, na stolu nedaleko od njegovih čizama.

— Ispričali su mi da si ti zatvorenik. Osumnjičen si da si ubio prijatelja banke Fieldsa, uzalud se nadajući da ćeš ga opljačkati.

— Baš o tome smo htjeli razgovarati s tobom — reče Earl. — Maynard ti želi saopćiti da je on ubio Fieldsa i uzeo iz bančina sefa pedeset tisuća dolara, upravo onu svotu koja je jučer opljačkana pri napadu na poštansku kočiju.

— Je li to istina, gradonačelnice? — zapita Donovan.

Maynard pogleda Earla očima punim mržnje. Ali one mu već u idućem trenutku pobjedonosno zasvjetlucaju.

— Pokušava izvući glavu iz omče — reče. — On je ubio Fieldsa. To su nepobitno ustanovili šerif McDonald i Whitman.

— Obojica su mrtvi — napomene Donovan. U glasu mu zatitra stanovita nestrpljivost, kao da razgovara s neposlušnim djetetom. — Stoga se ne možemo nadati da ćemo od njih dobiti bilo kakvu izjavu. Imamo vašu izjavu nasuprot Wellsovoj.

— Razumijem! — izusti srdito Maynard. — Wells je vaš prijatelj. zar ne?

— Jest — odgovori Donovan. — A vi ste moj ugledni starješina. Samo, oboje je za mene sasvim beznačajno dok nastojim razjasniti ubojstvo. Čak nekoliko ubojstava.

— Pedeset tisuća dolara je u njegovoj blagajni — reče Earl.

— Lijepo! — promrmlja zadovoljno Donovan. — Crichtone, podite s Maynardom u njegov ured, i neka vam otvori blagajnu. Povedite sa sobom još nekoliko ljudi! Kao svjedoke. A i da vam ne pobjegne!

Crichton klimne. Mahne nekoliko ljudi da pođu s njime. Tada uhvati Maynarda za ruku i povuče ga za sobom.

Earl se smiješio gledajući za njim.

— Ne vjeruješ mu, Wille? Milim, svom pomoćniku.

— Takva svota je veliko iskušenje — reče Donovan. — I za poštena čovjeka. Čak za šerifa. Što više ljudi pođe, to je veća nada da će donijeti novac. Tada se, naime, neće složiti kako da podijele pare.

Pogleda Maureenu Kennedy.

— Ima li ta čarobna mlada dama nekakve veze s tim? — upita.

— Koliko ja znam, nema — odgovori Earl. — Otac joj je stradao pri napadu.

— Iskreno suosjećam! — reče Donovan.

— Zadržite vi to suosjećanje za sebe! — odgovori Maureen. — Njime ne mogu ništa kupiti!

Donovan je pogleda napola začuđeno a napola razočarano.

— Skrhani ste tugom zbog očeve smrti — reče. — Vjerojatno želite biti sami. Sami sa svojim mislima na voljenog oca. Budući da protiv vas nije podnesena nikakva prijava, možete ići.

Mauren iziđe bez riječi.

— Prokleta drolja! — promrmlja Donovan. — Dakle, Earle, što mi možeš ispričati?

— Ah, štošta — odvrati Earl. — Ali prije svega, kako si dospio u ovaj grad i na ovu stolicu?

— Kad si odjahao iz grada, imao sam dovoljno vremena da razmislim o svemu. Mozgao sam tko te napao.

— Dvojica leže iza kuće — reče Earl. — O njima više ne razbijaj glavu, jer im je potreban samo još grob.

— Obojica su do jučer ujutro sjedila u mom zatvoru — objasni Donovan. — S još dvojicom: Victorom Dukeom i Jamesom Richardsom.

Divljali su u jednoj krčmi i sve porazbijali. Pijanim se kaubojima dogodi ponekad nešto takvo. To dobro znaš, Earle.

Earl ne odgovori.

— Pošto su odspavali i platili štetu, jučer ujutro sam ih pustio iz zatvora — nastavi Donovan. — Tada su, vjerojatno, u nekoj krčmi čuli da je u gradu stanoviti Earl Wills, koji uza se ima tri tisuće dolara što mu ih je rančer dao da kupi stoku u Teksasu. Takva se vijest brzo proširi.

Earl ga je mirno slušao.

— Nestali su iz grada tek poslije tebe — doda šerif Donovan.

— Zašto si ih slijedio?

— Nisam ih uopće slijedio. Bio sam uvjeren da ih više nikad nećeš sresti. Uostalom, nisam ih ni vidio kad su odlazili. Tek kasnije sam posumnjao u njih.

— Što te domamilo ovamo, u Cuencu?

— Brzjav u kojem je pisalo da su Indijanci napali poštansku kočiju. Ni tren nisam povjerovao da su napadači Indijanci.

— Zašto nisi povjerovao?

— Zato što sam znao da je u kočiji Dave Bell. I zato što sam opazio da su se kočijaš i pratilac veoma uznemirili kad se nije pojavio drugi putnik. Očigledno su se zabrinuli zbog toga što nisi došao. Htjeli su te pričekati, ali je Bell naredio da kočija krene prema voznom redu, makar i bez tebe.

— Pa što?

— O tome nije mogao odlučivati Bell. On je bio samo putnik. Začudio sam se što su mu se odmah pokorili upravitelj poštanske postaje, kočijaš i pratilac kočije. Ali nisam dalje razmišljao o tome, te sam ubr-

zo sve zaboravio. Tek kad je stigla vijest o prepadu, postalo mi je što-šta jasnije.

— Na primjer?

— Da je Bell bio šef. Nije bio običan putnik, nego pratilac. Naslutio sam da kočija prevozi neki vrijedan teret.

— Misliš li da su oni koji su me napali znali za to?

Donovan slegne ramenima.

— Teško je odgovoriti. Možda su se samo htjeli dokopati tvojih dolara? A možda su doista znali za napad na kočiju? To bi značilo da su te htjeli ukloniti kako bi kasnije, za vrijeme napada, postojao jedan protivnik manje...

Earl klimne.

— I ja sam pomislio na to. Razbojnicima je bilo najvažnije da iz borbe izbace Davea Bella. I djeca su znala da je prvorazredan strijelac. Stoga su stvorili plan prema kojem ga je trebao ukloniti naoko bezazlen i nenaoružan putnik. Taj bi plan postao neizvediv da je u kočiji bio još neki putnik. Na primjer, ja. S nama dvojicom bi ubojica teško izišao na kraj.

— Mogli su te u hotelu i ubiti — izusti zamišljeno Donovan — ali bi tvoja smrt izazvala preveliko uzbuđenje. Malen napad je nešto svagdašnje i ne privlači posebnu pažnju. Međutim, kad se dogodi ubojstvo, šerif pokrene vodu i vatru kako bi pronašao počinitelje. Da su te ubili, na tragu bi im se našla potjera, a to su htjeli izbjeći.

— Sve to zvuči uvjerljivo — reče Earl. — Međutim, što rade u Cuen-ci?

— Za to postoji jednostavno objašnjenje: vođe družine žive u ovom

gradu. Jedan je od njih bio Fields. Ti si im ušao u trag. Stoga te nastoje ukloniti. Ovaj put zauvijek. Zbog svoje upornosti postao si im suviše opasan...

Vratiše se pomoćnik Crichton i još nekoliko ljudi. Među njima je bio i Maynard. Na licu mu se odražavala čudna mješavina zloradosti i čuđenja, nade i zabrinutosti.

Earl odmah nasluti da nešto nije u redu.

— Nema ni traga novcu, šerife — izvjesti Crichton. — U blagajni smo našli samo dvije tisuće sedam stotina trideset i šest dolara. A oni bez sumnje pripadaju Maynardu.

— Tko osim vas ima ključ blagajne? — zapita Donovan.

— Ne postoji ključ — odgovori Maynard. — Vrata se otvaraju brožčanom šifrom, a nju znam samo ja.

Donovan pogleda zabrinuto Earla.

— Kad bi mi sada netko mogao prišapnuti gdje je novac, bio bih mu zahvalan — reče.

— Ja ne znam gdje je — odvrati Earl. — Znam samo to da ga je vidjela i Maureen.

— Ispitali smo gospođicu Kennedy — reče Crichton. — Nije vidjela novac. Ne zna ni šifru. Sasvim je jasno da nije mogla uzeti novac iz blagajne.

— Prokleta drolja! — promrmlja Earl. Nije ni opazio da je izgovorio iste riječi koje je prije nekoliko minuta izrekao šerif Donovan.

— Žao mi je, Earle, ali tvoj je položaj loš — reče Donovan promeškajući se. Pri tome nije gledao Earla. — Ne preostaje mi ništa drugo nego da te uhitim i zatvorim.

— Zar i ti misliš da sam ja...?

— Ono što šerif misli, nije nimalo važno! — prekine ga Maynard. — Šerif se mora pridržavati samo zakona.

Donovan izvadi iz ladice ključeve od ćelije. Tek tada skine noge sa stola i ustane.

Earl ga je poslušno slijedio u zatvor.

Donovan zapali petrolejku na zidu, a onda pusti Earla u jednu ćeliju i zaključa za njim vrata.

U susjednoj je ćeliji još ležao mrtvi šerif McDonald. Činilo se da promatra Earla.

— Zar ga ne možete odnijeti? — zapita Earl. — Mrtvaci nisu zabavno društvo, naročito noću.

— Još ga nije pregledao liječnik — reče Donovan.

— A što se može vidjeti na mrtvacu, do vruga? — zapita netko s vrata. Bio je Webster. — Ima nož u leđima, to bi vam dijete vidjelo. I nitko na svijetu ga više ne može oživiti.

— Zanima me od čega je umro — reče Donovan.

— Umro je zato što je prestao disati — progunda liječnik. — To učini većina kad im neki pakostan suvremenik zabije nož u srce.

— Pregledajte ga kako treba! — zapovjedi strogo Donovan. — Slušajte, čovječe, jeste li pijani?

— Naravno! I to ne prvi put u životu.

Spavao je kao klada — reče jedan građanin. — Prošla je cijela vječnost prije nego što je čuo naše kucanje i otvorio nam vrata.

Webster ude u ćeliju u kojoj je ležao mrtvac, te se nagne nad tijelo.

Neko je vrijeme zurio u šerifov potiljak. Tada okrene mrtvacu na leđa i zagleda mu se u lice.

— Slučaj je jasan — reče uspravivši se. — Umro je od uboda nožem. Ali prije toga je neko vrijeme bio bez svijesti. Rana na potiljku je prilično krvarila. To znači da je srce kucalo još neko vrijeme prije nego što mu je netko zarinuo nož u leđa.

— Kako dugo je bio u nesvijesti? — upita Donovan.

— Ni to vam, na žalost, ne mogu kazati. Rekao bih, najmanje minutu.

— Whitman ga je onesvijestio koltom — reče Earl. — Dok smo izlazili iz zatvora kroz stražnja vrata McDonald je još bio živ.

— Onesite ga! — reče Webster.

Dva čovjeka podignu mrtvog šerifa i odnesu ga u ured.

Webster pristupi rešetkama što su odvajale ćelije. Žurno se osvrne oko sebe.

Sve su oči bile uperene u mrtvog šerifa. Nitko se nije obazirao na liječnika i zatvorenika u susjednoj ćeliji.

Webster ispruži ruku kroz rešetke, kao da se želi pozdraviti s Earlom. Prihvativši njegovu ruku, Earl osjeti na dlanu hladan, metalan predmet.

Bio je to derindžer s jednim metkom. Earl ga sakrije u šaci.

Činilo se da sve to nitko nije opazio.

— Pozdravlja vas Jonathan — reče Webster. — Nada se da ćete uskoro biti slobodni i popiti s njim čašicu.

Govorio je glasno, bez straha da će netko shvatiti dvosmislenost njegovih riječi.

— Uskoro ću ga posjetiti u krčmi — reče Earl i kao slučajno gurne desnu ruku u džep od hlača. Kad ju je ponovo izvukao, bila je prazna.

Webster mu još jednom klimne, a onda ode za ostalima u ured. Zatvori za sobom vrata, ali ne ugasi petrolejku.

Earl ostade sam u zatvoru. Čuo je kako se u uredu otvaraju i zatvaraju ulična vrata, a zatim i tihe razgovore, samo nije mogao razabrati tko govori i o čemu se govori.

Napokon izide iz ureda i zadnji čovjek. Donovan počne nemirno koračati amo-tamo.

Earl se ispruži na drvenom ležaju. Nije morao dugo čekati. Ne prođe ni deset minuta, a vrata ureda se otvore i uđe Donovan. Zaustavi se nekoliko koraka ispred ćelije.

— Sami smo, Earle — reče. — Možemo neometano razgovarati. Gdje je novac?

— To je dobro pitanje — odvrati Earl. — Drago bi mi bilo da znam odgovor. — Naceri se. — Inače, šerif McDonald je stajao na istom mjestu gdje i ti kad me je slično zapitao. Nekoliko sekundi nakon toga pao je u nesvijest i ubrzo umro.

— Da, taj prokleti novac je već požderao mnogo ljudskih života — reče Donovan. — Ne bih htio da i ti stradaš. Nemam mnogo prijatelja, pa bih htio sačuvati one koje imam.

Posegne u džep i izvadi ključ. Osmjehne se.

— Evo, to je ključ tvoje ćelije, Earle. Prodat ću ti ga. Cijena iznosi pedeset tisuća dolara.

Earl sjedne na ležaj. Ne odgovori. Zamišljeno je promatrao prijatelja.

— To nije previšoka cijena za slobodu i život, Earle — nastavi Dono-

van. — Samo, ne razmišljaj predu-go! Dvojica od onih koji su te jučer napali još su u gradu. Dobro znaš da im je njihov vođa zapovjedio da te uklone. Tko god on bio, nesumnjivo je da si mu postao previše opasan. On neće dopustiti da dospiješ pred sud i da se, možda, izvučeš. Ona dvojica će te čim im se pruži prilika, zauvijek ušutkati. Po svoj prilici, još noćas.

Osmjehne se Earlu skoro prijateljski.

— Dovoljno je da odem u hotel, unajmim sobu i legnem. Probudit će me hici. Vratit ću se ovamo i naći te izrešetanog.

Earl ustane. Polako krene prema rešetkama. Gurnuvši ruku u džepove, gledao je Donovanu gotovo kao da se dosađuje.

— Otkad se želiš dočepati novca, Wille? — upita. — Od početka?

Donovan se poigravao ključem.

— Ma, to nije važno — reče. — Bitno je da u ovom trenutku imam u ruci adute. Ti imaš novac, dabo-me, ali ja imam ključ tvoje ćelije.

— Da, novac mi je ovdje, pod strunjačom — odvrati Earl.

Donovan se nasmije.

— Kad je pomoćnik otišao u Maynardovu sobu, novca više nije bilo. Maynard i ona glupača, Maureen Kennedy, tvrde da novac nije nikad ni bio u blagajni. Ali ja vjerujem tebi. Ti si vidio novac. Dok si vodio njih dvoje k meni, tvoj je ortak izvadio pare iz blagajne. Tko je taj momak?

Earl zijevne. Iznenada mu se u šaci stvori derindžer.

Donovan je dobro vladao sobom. Ako se i prestrašio, nije to pokazao. Gledao je sćućšan pištolj skoro prijezno.

— Od toga ništa, Earle — reče gotovo pakosno. — Možeš me, dabo-me, ustrijeliti, ali to ti neće pomoći da izađeš iz ćelije. Čak i ako padnem prema ćeliji, nadohvat tvojih ruku, i ako mi uspiješ oduzeti ključ, ipak ćeš ostati u ćeliji. Naime, ovaj ključ u mojoj ruci nije pravi.

— Neka, prihvatit ću taj rizik — reče odlučno Earle. — Što još mogu izgubiti? Ostanem li ovdje, za nekoliko će me dana objesiti. A ako te ustrijelim, opet me mogu samo objesiti.

Na Donovanovu se licu prvi put pokaže stanovita zabrinutost. Ali nesumnjivo je bilo da se neće lako predati.

— Digni ruke, Wille! — reče Earle. — Polako, tako da se ne uplašim! Na ovako maloj udaljenosti ne mogu promašiti derindžerom. Uostalom, dobro znaš da mi je uvijek bio dovoljan jedan metak.

Donovan digne ruke. U desnoj je ruci još držao ključ. — Okani se pomisli da ćeš ga baciti u kut gdje ga ne mogu dohvatiti! — reče Earle. Glas mu je zvučao mirno, ali je Donovan znao da se ne šali. — Učiniš li kakvu glupost, Wille, odmah ću pucati!

— Uvijek sam mislio da smo prijatelji — reče Donovan.

Earle se ne upusti u raspravljanje.

— Približi se! — zapovijedi. — Do rešetki!

Donovan ga posluša.

Earle provuče lijevu ruku kroz rešetke i izvuče mu kolt iz korica. Pregleda ga. Bio je ispravan.

Donovan se naceri.

— Zar misliš da nosim revolver koji nije ispravan?

Earle vrati derindžer u džep i uzme kolt u desnu ruku. Tada šćopa Donovanu lijevom rukom za košulju i povuče ga prema sebi.

Netremice mu se zagleda u oči.

— Gurni ključ u bravu, Wille! — reče tiho. — Ako nije pravi, onda imaš još deset sekundi da se pokažeš!

Donovanu je drhtala ruka dok je gurao ključ u bravu. Okrene ga.

Earle ga pusti.

Donovan ustukne jedan korak.

Earle gurne vrata i otvori ih.

— Noćas ti nije potrebna hotelska soba, Wille — reče. — Ne samo zato što će uskoro svanuti, nego i zato što ti odstupam svoj udobni stan. To je posljednja usluga bivšem prijatelju.

Donovan spremno uđe u ćeliju i stedne na ležaj. Činilo se kao da i nije nezadovoljan svojim položajem.

Earle zaključa vrata ćelije i ode u ured.

Na prozorima su bili spušteni kapci, pa se s ulice nije moglo vidjeti unutra.

Uzme sa zida svoj opasač, pregleda kolt i tada ga spusti u korice. Šerifov revolver gurne za pojas.

Donovan ga je gledao iz ćelije i smješкао se.

Earle se vrati u zatvor i zamišljeno se zagleda u bivšeg prijatelja.

— Mislim da je najbolje da nestanemo kroz stražnja vrata — reče.

S Donovanova lica smjesta iščezne smijeh.

— Obojica? — zapita.

— Da, obojica — odgovori nehalno Earle. — Naše prijateljstvo, doduše, više nije onakvo kakvo je bilo, ali ne mogu biti nitkov i spasiti

samo sebe a tebe ostaviti u ovoj rupi.

Donovan ustane. Do sada je gledao cijev Earlova kolta ne trepnuvši okom, ali sada mu se u očima odrazi strah.

— Mani se gluposti, Earle! — izusti. — Vidio sam da ti je liječnik doturio derindžer, ali sam ti pružio priliku da pobjegneš. Eto, spreman sam da ti dadem četvrt sata prednosti prije nego što počnem vikati. Za to ćeš vrijeme nabaviti konja i nestati. Ne mogu ništa drugo učiniti za tebe, Earle! Žrtvovat ću se i ispaсти šeprtlja, nespretnjaković kojem nije pošlo za rukom da spriječi zatvorenikov bijeg. Ali tvoj bijeg treba da bude uvjerljiv! A uvjerljiv će biti samo ako me nađu zatvorenog u ćeliji.

— Na svijetu ima toliko zlih ljudi da se ne usuđujem izaći sam — naruga se Earl. — U pratnji šerifa ću se osjećati mnogo ugodnije. Svjetlucava zvijezda na tvojim prsima provest će me kroz sve opasnosti koje noćas vrebaju na mene.

Ponovno otključa vrata ćelije.

Donovan uzmakne do zida.

Earl izvuče kolt.

— Dodaj već jednom! Zar hoćeš da pucam?

Donovan se ne pomakne.

Earl mu priđe, uhvati ga za desni zglavak i zavrne mu ruku na leđa.

Donovan se nije branio. Ukočeno je piljio u upereni kolt. Earl ga izvukao iz ćelije i kroz hodnik prema stražnjim vratima.

Donovan se zaustavi.

— Otvori vrata! — reče tiho Earl, tako tiho da ga nisu mogli čuti vani.

Donovan polako ispruži lijevu ruku prema kvaku. Sada mu je drhtalo cijelo tijelo.

Naglo povuče ruku.

— Čekaju vani — progovori tiho. — Obojica. Dobili su uputu da ovaj put pucaju odmah.

— Tko im je dao tu uputu? — zapita Earl.

Donovan ne odgovori.

— Zapravo bih te trebao gurnuti van, Wille! Ipak ću ti pružiti priliku. Pozovi obojicu unutra! Ne smiju ništa posumnjati! Ne zaboravi! započne li pucnjava, prvi će metak pogoditi tebe!

Donovan posegne za kvakom. Još je tren oklijevao, a onda je odlučno pritisne. Otškrine vrata.

— Duke! Richards! — dovikne prigušeno. — To sam ja: Donovan. Uđite!

Earl začuje korake kako se približuju vratima. Korake dvojice ljudi.

— Što je? — zapita dubok glas.

— Izmijenio sam plan — reče Donovan. Opet je potpuno vladao sobom. Glas mu je zvučao mirno. Ni po čemu se nije moglo zaključiti da mu je u leđa uperen revolver.

Earl je čekao u kutu iza vrata što su se otvarala prema unutra. Ulazeći, momci ga nisu mogli vidjeti.

Htio je izbjeći bilo kakvu opasnost. Zamahne koltom i udari bližega po zatiljku. Čovjek zastenje i polako se počne spuštati na tlo.

Prije nego što se drugi mogao okrenuti, Earl mu je odostraga već izvukao kolt iz korica.

— Znam da je plan bio drukčiji, ali ovo mi se više sviđa — reče Earl. — Uostalom, drago mi je što vas obojicu ponovno vidim.

Sagne se i onesviještenom odusme kolt.

— Nastavi li se ovako, uskoro ću imati toliko revolvera da ću ih moći prodavati — naceri se.

Nitko se ne osmjehne šali.

— Dignite ovoga i odnesite ga u ćeliju! — zapovijedi Earl.

Donovan i razbojnik ga poslušaju.

Earl ih je slijedio. Pričeka da spuste onesviještenoga na ležaj, a onda im mahne koltovima da se povuku do vanjskog zida ćelije.

Nagne se nad onesviještenoga i pretraži ga. Nije posjedovao nikakvo skriveno oružje.

Našavši u jednom džepu tanak snop novčanica, Earl se zadovoljno osmjehne. I prije nego što je izbrojio novac, znao je da je tu sedam stotina i pedeset dolara.

Spremi novac i pogleda drugog razbojnika koji šutke posegne u džep i pruži mu snop novčanica. Sedam stotina i pedeset dolara.

— Znači, bratski ste podijelili moje tri tisuće — reče Earl. — Preostalih tisuću i pet stotina je sada, vjerojatno, u pogrebničkoj kući?

Razbojnik klimne.

Njegov drug na ležaju je postupno dolazio k svijesti. Pogleda oko sebe, ne shvaćajući što se zbilo. Earl se ne potruđi da mu to objasni.

— Dakle, počnimo od početka — promrmlja Earl. — Tko vam je otokrio da imam novac?

— On — progundā razbojnik kraj zida i prijezirno pokaže glavom Donovanu. — zatvorio nas je zbog sumnje da krademo stoku. Nije imao nikakav dokaz protiv nas, ali ni mi nismo imali dokaz da smo nevini.

Gnjevno pogleda Donovanu.

— Rekao je da će nas pustiti ako mu učinimo malenu uslugu — nastavi. — Neka, njemu za volju, premlatimo stanovitog Earla Wellsa. Ne smijemo ga umlatiti, već samo privremeno onesposobiti. Tri tisuće dolara koje nađemo u njega, smijemo zadržati.

— Zaveži, Duke! — reče oštro Donovan. — Svojim ćeš pričanjem upropastiti samog sebe!

Duke ga ljutito pogleda.

— Štošta sam učinio — reče — ali nisam ubojica. Ako te objese, ne bih htio visjeti pokraj tebe.

Zagleda se u Earla gotovo kao da ga preklinje.

— O napadu na poštansku kočiju nismo znali ništa — nastavi. — To smo saznali tek kasnije, kad se već sve završilo.

— Zbog čega ste dojahali u Cuenca?

— To je puka slučajnost. Cuenca je, jednostavno, najbliži grad.

— A tko vam je ovdje zapovjedio da me ustrijelite?

— Nitko. Zaista mi nije jasno zbog čega ste nas napali, Wellsu.

Razbojnik se naceri. I njegov drug se naceri, premda se još nije toliko oporavio da bi znao o čemu je riječ.

— Vaša dva prijatelja su pucala na mene — reče Earl. — A vas dvojica...

— Što su njih dvojica učinila, mi ne znamo — prekine ga Duke. — Rastali smo se s njima u nekoj krēmi. Zaista vam ne mogu reći tko im je povjerio zadatak da pucaju na vas. James i ja smo upravo izšli iz krēme kad nas je šerif pozvao unutra a vi se bacili na nas...

Earl je znao da Duke neće dobrovoljno priznati da su on i njegov ortak pripremali napad iz zasjede. Nije imao ni vremena ni volje da iz njih batinama izvlači priznanje.

— Hajdemo, Wille! — reče Donovanu.

Serif kolebljivo iziđe iz ćelije.

Earl zaključa vrata i ode za Donovanom u ured. Oba kolta što ih je oduzeo razbojnicima, spremi u ladicu pisaćeg stola.

— Znači, ti si od početka sudjelovao u tome, Wile — reče. Fields ti je ispričao o novčanoj pošiljci. Vjerojatno si ti razradio plan.

— Pedeset tisuća dolara je ogromna svota — napomene Donovan. — Dovoljna za dvojicu. Uzmimo novac i nestanimo!

— A gdje je novac? — upita Earl.

— Pojma nemam — reče Donovan. — Ti si ga zadnji vidio. Ako netko zna gdje je sada, onda si to ti.

— Vjerujem da dvojica u ćeliji nisu sudjelovala u napadu — promrmlja zamišljeno Earl. Govorio je više sebi nego Donovanu. — Ti si previše pametan i oprezan a da bi u to uvukao ovakve protuhe. Radilo se o džentlemenskom sporazumu, o nagodbi među ljudima koji vjeruju jedan drugome. Sudjelovali su šerif, upravitelj banke i... Tko je bio treći čovjek?

Donovan ne odgovori. Kad je nakon duge stanke progovorio, nije gledao Earla.

— Spasio sam ti život, Earle. Bio bi sada mrtav da te nisam spriječio da uđeš u kočiju.

— Nisi to učinio zbog mene — reče Earl. — Naprotiv. Učinio si to

zato što znaš da sam dobar strijelac. Jer da bi savladao strijelce poput Davea Bella i mene, bilo bi ti potrebno desetak ljudi. Ti si, međutim, htio da sudjeluje što manje ljudi. Vjerujem da su napala samo dvojica. Jedan je, s puškom, čekao iza stijenja u podnožju brda i ustrijelio kočijaša i pratioca kočije.

Prema izrazu Donovanova lica zaključio da je njegova slutnja ispravna. Nastavi:

— Ako je ubojica u kočiji izgledao bezopasno, onda se mogao nadati da će zaskočiti i ubiti tako iskusnog čovjeka kao što je bio Dave Bell. Međutim, ne bi mogao istodobno iznenaditi i mene. Stoga si se pobrinuo da ja ne budem u kočiji.

— Kako ti je uopće sinula ideja da s kočijom nešto nije u redu? — zapita Donovan. — Zbog čega si krenuo za njom?

Činilo se da ga to i ne zanima naročito. Vjerojatnije je bilo da želi otegnuti razgovor. Zar se nada da će doći njegov ortak i pomoći mu?

— Sreo sam Davea Bella u hotelu i kratko razgovarao s njim — ispriča Earl. — Naravno, nije mi kazao koliko novca prevozi kočija. On je umio šutjeti. Ali poznao sam njega i posao kojim se bavi. Kad je kočija odjurila bez mene i drugih putnika, zamislio sam se. Zbog toga sam krenuo za njom.

Napeto je promatrao Donovanu.

— Jesi li ti sjedio u kočiji?

— U doba napada bio sam u svom uredu. Imam svjedoke. A od mog ureda do mjesta napada potrebna su najmanje tri sata, i to na dobru konju.

— Znači, taj čovjek je u gradu — reče Earl. — Čekaš ga. Nadaš se da će uskoro doći.

Otvori dubnjic Donovanova kolta i izvadi metke. Tada baci šerifu prazni revolver.

Donovan ga uhvati i zbunjeno pogleda bivšeg prijatelja.

— Već mi je dosadno čekati tvog suradnika — reče Earl. — Potražiti ćemo ga. Spremi kolt! Ljudi bi loše mislili o tebi kad bi te vidjeli bez oružja.

Nasmiješi se.

— Ovaj put ćemo izići kroz prednja vrata. A ako na ulici nekoga sretnemo nadam se da ćeš znati što treba da kažeš. Pokušaj li me nasamariti, Wille, imaj na umu da ti je revolver prazan!

Donovan spusti kolt u korica.

I Earl spremi svoj revolver. Krenu prema vratima. Earl pusti Donovanu da prvi korakne na nogostup.

Ulica je bila pusta, ali je u krčmi gorjelo svjetlo. Odande su dopirali muški glasovi. Noćas se štošta dogodilo o čemu se moglo pričati, pa je Maynard ponovno otvorio krčmu.

— Kamo ćemo? — zapita Donovan.

— U krčmu! — reče Earl. — Ispričat ćeš ondje svima kako se ustanovilo da nisam kriv.

— Hoće li mi povjerovati?

— Povjerovat će! Život ti ovisi o sposobnosti da ih uvjeriš! Hajdemo!

Krenuše preko ulice. Što su se više približavali krčmi, to je jasnije do njih dopirala buka. Već su razabirali pojedine glasove.

Od krčme ih je dijelilo još samo nekoliko metara.

Iza dvostrukih vrata pojave se dva čovjeka; upravo su htjeli napustiti krčmu. Bili su to Smith i Crichton, šerifovi pomoćnici.

Prepoznaše Earla i Donovanu, te iznenađeno zastadoše. I Donovan nehotice uspori korak.

U istom trenutku odjekne hitac.

Donovan se zaniže. Malo posrne, a desnom rukom posegne za koltom o boku.

Iz tame pokraj ugla kuće ponovno bljesne plamen.

Donovanovo tijelo, pogođeno, zadršće. Posrćući izvuče revolver. Učinio je to nagonski. Vjerojatno nije ni pomislio da mu kolt nije napunjen.

Možda nije pomislio više ni na što. Možda, naime, je već bio mrtav kad ga je pogodio treći metak i srušio.

Earl je nekoliko djelića sekunde nakon prvog hica izvukao kolt iz korica. Opazio je plamičak iz cijevi u uskom, mračnom prolazu između krčme i susjedne kuće. Međutim, nije mogao odmah opaliti. Između njega i čovjeka u mraku ispriječio se Donovan. Nehotice posrnuvši, našao se u ravnini gađanja.

Earl brzo korakne u stranu i opazi žučkasti plamen što je ispratio užareno olovo koje se zabijalo u Donovanovo tijelo.

Tada opali.

Okinuo je triput uzastopce. Najednom zavlada tišina. U krčmi utihnu razgovori. Nad grad se spusti mučna tišina, tišina kao na groblju. Potraje tri-četiri sekunde, a onda iz sjene između dviju kuća iznikne neki lik.

Prema traci svjetla što je padala kroz prozor krčme teturao je nizak, žgoljav čovjek. Teški kolt se činio prevelikim za njegovu malu šaku.

Earl ne pripuca. Gotovo je ravno dušno gledao kako niski čovjek po

kušava još jednom podići teški kolt i uperiti ga u njega. Znao je da je opasnost prošla.

Uto se čovjek sruši blizu Donovana. Okrene glavu, nastojeći pogledati Earla, a onda mu glava klone. Više se nije micao.

Dvostruka se vrata krčme širom otvore. Iziđe šerifov pomoćnik Smith. Čučne pokraj dvaju nepomičnih tijela i okrene niskog čovjeka na leđa.

— Webster! — reče.

Zapanjeno je piljio u mrtvačevo lice. Tada digne glavu i pogleda ljude koji su izišli iz krčme i stvorili krug oko poginulih.

— Ne bih to vjerovao da nisam vidio vlastitim očima! — reče. — Webster je ustrijelio šerifa. Do vrata, što to znači?

Pitanje je uputio Earlu.

Earl spremi revolver. Više mu nije bio potreban.

— Odgovor na svoje pitanje ćete naći u liječnikovoj kući — reče. — Pedeset tisuća dolara. Mnogo novca za običnog liječnika koji u krčmi svira lakim djevojkama i kradljivcima stoke.

— Hoćete li reći da je Webster napao kočiju?

Earl umorno klimne.

— Da, upravo to hoću reći. On je ustrijelio Davea Bella, skalpirao poginule i unakazio im lica tako da se ne mogu prepoznati. Ortak mu je bio Fields, upravitelj banke.

— A tko je ubio Fieldsa? — upita Crichton.

Earl osjeti da ga netremice motre dva oka Maynardova.

Maynard je ubio Fieldsa. Ako nije lagao, postupio je u samoobrani. Earl mu je vjerovao da je ispri-

čao istinu. Ali nije pouzdane znao da li bi mu povjerovao i sud.

— Ja sam čvrsto uvjeren da je i Fieldsa ubio Webster — reče Earl. — Možda je htio prisvojiti sav novac? A možda se bojao da će Fields izgubiti živce i sve izdati... Pretražite Websterovu kuću. Nadete li novac, imat ćete odgovor.

Crichton mahne ljudima da pođu s njim.

Odnjekud iz mraka izroni čovjek u crnu odijelu. Pogrebnik.

Nagne se nad mrtve.

— Baš liječnik! — promrmlja. — On nije ostavio ni prebijenu paru. Tko će, do vraga, platiti njegov ukop?

— Troškove snosi grad — reče Earl. — Nije li tako, gradonačelnice?

Maynard ga zahvalno pogleda i klimne.

— Vrlo lijepo! — promrmlja čovjek u crnome. Htio je otići i pozvati svoje pomoćnike. Međutim, Earl ga uhvati za ruku i zadrži.

— Čuo sam da su ona dvojica koji su ubili Whitmana imali kod sebe hrpu para — reče mu.

— Samo nekoliko dolara — odgovori pogrebnik.

— Tisuću i pet stotina! — reče mirno Earl. — Cijela ta svota pripada meni. Donesite mi je za pet minuta u šerifov ured!

Pogrebnik se htjede pobuniti.

— Maynard može potvrditi da je novac moj.

Pogrebnik pogleda gradonačelnice.

Maynard klimne.

— Da, tako je, Holburne! — reče promuklo.

Earl pusti pogrebnika i još jednom pogleda poginule. Tada se sagibe i uzme Donovanov kolt. Nije potrebno da bilo tko sazna kako revolver nije bio napunjen, pomisli.

Okrene se i pođe prema šerifovu uredu. Nitko ga ne zadrži niti krene za njim.

Pođe kroz ured i zaustavi se pred ćelijama. Dvojica uhićenih zagledaju se u njega.

— Tko je poginuo? — zapita Duke. Činilo se da je pametniji od svog druga. Na svaki način, imao je prednost da ga po glavi nije tresnuo revolver.

— Donovan i Webster — odgovori Earl.

Duke se naceri. Richards još nije ništa shvaćao, ali se također naceri. Vjerojatno je uvijek činio ono što i Duke.

— Više nemate nikakvih svjedoka protiv nas, Wellsu! — reče Duke. — Više nam ne možete prišiti pokušaj ubojstva. Ne možete nam čak dokazati ni napad u hotelu.

Prasne u smijeh.

— Ispričate li istinu o šerifu Donovanu — nastavi — svi će vas držati za prijavog lažljivca, Wellsu! Nitko vam neće povjerovati da nas je Donovan unajmio da vas napadnemo. Nitko vam neće povjerovati da je Donovan pripremio i krvavi napad na poštansku kočiju.

Napokon shvati i Richards. Sada su se smijali u duetu.

Earl izvadi iz džepa ključ od ćelije i otvori vrata. Njih se dvojica prestanu smijati. Najednom su problijedili.

— Hoćete li nas ustrijeliti pri pokušaju bijega, Wellsu? — upita Duke.

— Ne, ne mislim na taj prastari prljavi trik — odgovori Earl. — Nestanite i više mi se ne pojavljujte pred očima!

Trebalo im je dugo da shvate. A kad su shvatili, nestali su što su brže mogli.

Earl je bio uvjeren da ih doista neće vidjeti više nikada.

Sjedne za писаći stol, podigne na njega noge i pričekao. Mislio je na Willa Donovanu.

Za nekoliko minuta dođoše oba pomoćnika. Pratilo ih je desetak ljudi.

Crichton istrese iz vreće novac na stol. Pokraj Earlovih prašnjavih čizama.

— Tu ima, po svoj prilici, pedeset tisuća dolara — reče. — Dakle, sada je nesumnjivo da je Webster ubio i Fieldsa.

Earl je znao da to nije istina, ali ništa ne reče. Novac je jedino dokazivao da je Webster znao brojčanu šifru Maynardove blagajne.

Crichton počne brojiti novac. Stigavši do dvadeset tisuća i četiri stotine dolara, iznenada podigne glavu, kao da mu je nešto palo na um.

— Slušajte, Wellsu, zar ne biste htjeli postati šerif u nas? — upita. — Baš ste stvoreni za ovaj grad.

— Ovaj grad mi ne odgovara. Došao sam ovamo samo zato da od Whitmana kupim stanoviti broj goveda. Jeftinih goveda, pričali su mi svi.

— Goveda možete sada kupiti od mene — reče neki glas.

Earl se osvrne i ugleda nasmiješeno lice mladog kaubojja kojeg je upoznao rano uvečer u krčmi.

—Ja sam Gary Whitman — reče mladić. — Nećak i nasljednik. Izaberite u mom stadu goveda koja želite. Cijena neće biti visoka. Da budem iskren, bojim se da je većina stoke ukradena.

— U ovom gradu ima i gorih ljudi nego što su kradljivci stoke — odvrati Earl.

Zajedno napustiše grad.

Earl Wells se ni jednom nije osvrnuo. Bio je sretan što se napokon sve završilo.

Jedino nije mogao još dugo zaboraviti da je izgubio jedinog prijatelja.

KRAJ

ELMORE LEONARD

POMOĆNIK

Tio Robles legne na slamaricu i položi bocu na grudi. Pospano je promatrao Jimmyja Roblesa pri njegovu svakodnevnom obredu. To ga je uvijek zabavljalo.

Jimmy Robles pažljivo gurne košulju u hlače. Nije se mogla zapaziti ni jedna jedina bora. Tome je pridavao posebnu važnost. Dohvati pojas s klina, duboko udahne i opase ga. A onda prođe krpom preko sjajnih crnih čizama.

Tiov pospani smijehak se raširi.

— Jaime — reče tiho — izgledaš izvjesno. Hoćeš li se danas ženiti? — Pričeka trenutak. — Možda je danas neki svečani dan na koji sam zaboravio. — Opet pričeka. — Nije? Ili te gradonačelnik pozvao na ručak?

Jimmy Robles podigne staru košulju i skine zvijezdu. Prije nego što je pogledao svoga strica hukne na kovinu i ulašti je tkaninom. A onda prikači zvijezdu na čistu košulju. Pomoćnik šerifa ustane. Nije umio čitati, no John Benedict mu objasni.

— Previše piješ — reče strogo, no nije mogao prikriti smijehak. Njegov stric stavi nogu na dasku prozora. Izgledao je tako kao da ni trenutačna propast svijeta za njega ne bi značila apsolutno ništa. — Zašto ne prestaneš barem na nekoliko dana?

Tio sklopi oči.

— Umro bih.

— A ovako ćeš se ubiti.

— Barem ću imati lijepu smrt — progunda Tio.

Jimmy Robles izađe na ulicu. Kako bi se zaštitio od poslijepodnevnog sunca, nabije šešir duboko na čelo i krene prema poslovnoj četvrti. U meksičanskom dijelu grada subotom je obično bilo vrlo mirno.

Dode do prvih kuća s lažnim pročeljima. Uskoro će u grad stići prvi kauboji. Jimmy Robles više je volio taj dan od ostalih u tjednu. Subotom se nekako lakše izlazi nakraj s ljudima... pa čak i s Amerikancima.

Zadaci pomoćnika šerifa u Arivacu nisu bili posebno teški, no Jimmy Robles bio je još mlad. Zoog toga pomalo nesiguran. Nije se dovoljno pouzdao u svoju sposobnost da zaštiti ljude koji se opijaju subotom uveče.

Serif John Benedict zaposlio ga je prije mjesec dana jer je tako imao dobrih izgleda da će povećati svoj utjecaj na meksičansko stanovništvo u gradu. Naposljetku, Jimmy je pripadao njima. John Benedict je rekao da mora obavljati dužnost "u ime zakona". Uputio ga je da neprestano misli na to. No, iz toga je proistjecala njegova nesigurnost, jer zakon je velika

stvar. A pravda također. Rado bi zamislilo pravdu nekako drugačije, a ne kao ženu povezanih očiju. O svim tim stvarima John Benedict mnogo je govorio. Bio je sjajan čovjek.

Postavio ga je za svoga pomoćnika, poklonio mu kolt i američke jahaće čizme, što su pripadale čovjeku koji je obješen prije mjesec dana. Tio Robles savjetovao mu je da uništi imovinu obješenoga, jer donosi nesreću, no Jimmy nije imao pojma o takvim stvarima. Radio je na željezničkoj stanici za robni promet i pio je više »mescala« nego što je mogao podnijeti. Bilo je dobro što je Jimmy stanovao s Tiojom jer mu je tako ovaj mogao prištedjeti mnoge teškoće; ne baš sve, ali ipak mnoge.

Zadubljen u misli pogleda u tlo i u svoje čizme. Tada začuje pucnjeve na ulici. Odmah se ukoči u ramenima, zatim ubrza korak i ugleda čovjeka na ulici.

Sid Roman raskoračio se posred ceste. Njegovo četvrtasto lice bilo je pokriveno čupercima brade, a oko očiju titrao mu je čudnovat izrez. Pokušavao je ugurati metak u bubnjić, no nikako da pogodi rupu. Metak bi skliznuo pokraj bubnjića. Naposljetku mu ispadne iz ruke. Sid Roman opet se dobrano opio, iako se to na njegovu licu nije moglo opaziti. Imao je pomalo staklenast pogled.

Iza njega, na stubama, sjedila su dva muškarca. Šešire su nabili duboko na čelo, a noge ispružili preko drvenoga hodnika. Između njih nalazila se napola prazna boca. Treći je čovjek visio poput vreće s laktovima preko ograde.

Jimmy Robles siđe s hodnika i zauzvavi se pokraj njega. Sid Roman napne kokot i stane prtljati koltom oko glave. Pokušavao je pogledati ljude koji su sjedili iza njega ne okrećući se pri tome, no zamalo ne izgubi ravnotežu.

— Ta dajte već jednom... tko ima novac? — Pogleda one na stubama. — Hej, Walt, prokletstvo! Stavi jedan dolar!

— Jesam — reče Walt. — Pucaj samol — Podigne bocu k ustima.

— Hoćeš li i ti, Redef — zapita Sid Roman čovjeka na ogradi.

Čovjek se uspravi i ogleda se kao da ne zna gdje se nalazi.

Roman usmjeri kolt na natpis povrh saluna na suprotnoj strani ulice. Na njemu je stajalo: SUPREME.

— Jedan dolar da ću pet hitaca zatjerati točno u petlju slova P! — reče zaplićući jezikom.

— U redu, Sid — začuje Jimmy Robles čovjeka pokraj sebe. Pogleda preko prema ploči, no ipak nije uspio otkriti nijednu rupu u slovu P. Pričekao da čovjek nanišani.

— Hej, Sid — reče s prijateljskim smiješkom. — Iza zatvora znam izvrstan cilj.

Sid Roman se razdraženo okrene i pogleda Jimmyja staklenastim očima.

— Odakle znaš moje ime?

Jimmy se zbunjeno nasmiješl.

— Upravo sam ga čuo od ovoga čovjeka.

Roman stane zuriti u nj.

— Ah, onda si krivo čuo — progundao. — Zovem se gospodin Roman.

Pomoćniku se smučl u želucu. Smješkao se i nadalje iako taj smiješak nije imao nikakvo značenje.

— Pa lijepo, gospodine. Za mene to nije strašno. — John Benedict uvijek ga je upućivao da bude uljudan.

Čovjek je još uvijek zurio u nj. Njihao se s jedne strane na drugu. Jimmy Robles je već čuo za Remillardova predradnika Sida Romana, no sada ga je susreo prvi put. Uznemiri se zbog toga što ga je promatrao poput panja. Zašto se ne smije, zašto nije radostan poput Meksikanaca kad se napiju? Tada bi mu sa smiješkom mogao oduzeti kolt.

— Zašto ne zavežeš gubicu? — zapita Roman kao da je time stvar za njega svršena. Onda doda: — Idi i pometi zatvor! — Pri tome se naceri i pogleda onu dvojicu na stubama.

Walt se nasmiješl i udari prijatelja laktom pod rebra.

Jimmy Robles prisilj se na smiješak.

— Mislim na ljude — reče. — Metak bi mogao pogoditi nekoga u salunu.

— Zeliš li reći da ne umijem puca-
ti... ili nisi dovoljno hrabar da to ka-
žeš?

— Kažem samo da bi metak mogao
koga povrijediti.

— Mnogo pričaš, glupo i nedoraslo.
Doista si neobično glup. — Poigra se
koltom i pogleda druge. — Zacijelo je
glup, zar ne, Walt?

— Sasvim pouzdano — promrmlja
Walt.

Jimmy Robles još je uvijek proma-
trao Romana, jer ovaj nije skidao po-
gleda s njega; zurio je u Jimmyja kao
u stvar što ne može vidjeti niti čuti.
Romanove staklenaste oči odjednom
zasjaju kao da mu je na um pala do-
bra zamisao.

— Možda bi trebalo da ga nešto nau-
čimo, Walt, kad je već tako tup. —
Naceri se i pogleda Meksikanca u čči.
— Možda bi trebalo da mu odstrijelim
uši i da mu ih poklonim. Što misliš o
tome, Walt?

S lica Jimmyja Roblesa nestane zmi-
ješka.

— Sada vas moram zamoliti da mi
predate kolt, gospodine. — Zvučalo je
hladno i uljudno.

Roman razjapi usta. Onda ih opet
zatvori, a lice mu pocrveni.

— Prokleti Meksikanče! — procijedi
kroz zube i pokuša podići kolt.

Jimmy Robles zamahne ljevicom.
Zaboli ga sve do lakt, Romanova gla-
va poleti prema natrag. Jimmy poku-
ša misliti na uljudnost, na zakon i na
ostala tri čovjeka, no kad je Sid opet
pao na njega, još ga jednom tresne
šakom u lice. Snaga toga udarca obori
Romana Sida u prašinu. U istom tren-
utku Jimmy Robles trgne oružje na
trojicu muškaraca.

Oni ga pogledaju. Walt slegne rame-
nima i dohvati praznu bocu.

Kad je John Benedict zatvorio vrata
ureda, njegov pomoćnik izide iz hodni-
ka što je vodio prema ćelijama. Šerif
sjedne za pisaći stol i okrene se na
stolici.

— Bio sam preko kod brijača kada
si nekoga doveo ovamo — reče Jimmy-
ju Roblesu. — Na žalost, nisam mogao
odmah doći jer mi je lice bilo puno
sapunice.

— Bio je to gospodin Roman — uzv-
rati Jimmy Robles sa smiješkom. —
Zar niste čuli pucnjeve?

— Sid Roman? — Benedict jedva pri-
krije iznenađenje. — Što imate protiv
njega?

— Stajao je pijan na cesti i kladio
se da će pogoditi natpisnu ploču Su-
preme saluna. Salun je bio krcat lju-
di... — Rado bi dodao Johna, jer su se
vrlo dobro razumjeli, no Benedict bi
mu lako mogao biti otac.

— A onda te uvrijedio i tebi je pao
mrak na oči pa si ga strpao u zatvor.

— Trudio sam se da budem što pri-
jazniji s njim. No on je neprestano
prtiljao oko svoga kolta. Bila je to
opasna situacija.

John Benedict se nasmiješi.

— Nije li te Sid nazvao kukavicom?

Jimmy Robles pogleda svoga pretpo-
stavljenog.

— Svakoga tako naziva kad je pijan
— nastavi Benedict. — Uvijek pravi
mnogo buke, ali nikada ništa od toga.
Posve je bezazlen, no to ipak ne isk-
ljučuje mogućnost da bi jednoga dana
mogao koga ustrijeliti. — Pogleda kroz
prozor i zapazi Remillarda kako dola-
zi u ured. — A onda će okriviti nas
zbog toga što ga nismo zadržali u ćeli-
ji.

Jimmy Robles nabora čelo i razmisli
o tim riječima.

— Zašto bi nas okrivili zbog toga?

Benedict htjede odgovoriti, no u
tom trenutku otvore se vrata.

— Dobar dan — reče i kimne veli-
kom i snažnom rančeru na pragu. —
Gospodine Remillard, ovo je zamjenik
šerifa Robles.

Remillard ostane ozbiljan.

— Ostavimo šalu — reče i priđe šeri-
fu. — Učinio si grešku, a ja to želim
opet dovesti u red. Čini se da te pam-
ćenje ostavilo na cjedilu, Johna. —
Glas mu je bio miran ali zapovjednič-
ki. Već mu dvadeset godina nitko nije
proturječio, odavna se navikao da ga
svi slušaju. Iz džepa na prsima izvuče

presavijen papir, pruži ga Benedictu i glavom pokaže na Jimmyja Roblesa.

— Kaži mu odmah kako stvari stoje. — Pričeka da Benedict pročita papir, onda nastavi: — Upravo sam jeo sa sucem Esseryjem kad je uhapšen moj predradnik. Sudac mi je odmah dao ovu otpusnicu. Eto, sada imaš crno na bijelom Johna. Možeš biti sretan što je sudac danas bio dobre volje. — Remillard pođe prema vratima, no okrene se još jednom. — Savjetovao bih ti da oslobodiš moga čovjeka u roku od deset minuta.

John Benedict još jednom pročita papir. Sjeti se kako su mu prije pet godina predali sličnu ispravu. Tada ju je pročitao pet puta za redom i gotovo ju je razderao prije nego što je došao k sebi. »K sebi?« Je li to prava riječ?

— Izvuci ga napolje i vrati mu kolt!

Jimmy Robles se nasmiješi jer je to držao dobrom šalom.

— Dakako — reče i zamalo što opet ne doda »Johna«. Nasloni se na stol.

— Što čekaš?

Jimmy se iznenađeno uspravi.

— Zar ste mislili ozbiljno?

Benedict mu pruži ispravu.

— Pročitaj to pet puta za redom, a onda ga pusti.

— Ne razumijem! — poviče Jimmy Robles s nevjericom. — Taj je čovjek ugrožavao ljudske živote. Rekli ste da je naš posao da život ljudi štitimo i... — Pokuša se prisjetiti svega što ga je naučio John Benedict.

Netko bi to morao pokušati objasniti, pomisli šerif. Svojih se riječi sjećao bolje od mladića. Sada se zapita kako su mu ti savjeti uopće mogli sići preko usana. No John Benedict bio je realan čovjek, ništa mu nije bilo sveto, svemu se volio narugati. Prisjeti se koliko je puta morao zatvarati oči i ući samo zato da bi ostao na svom položaju.

— Sviđa li ti se posao? — zapita mladića.

Jimmy Robles ga pogleda.

Benedict mu htjede objasniti kako su s tim položajm povezane i obaveze. A u gradu poput Arivace, koji ovisi o utjecajnim rančerima poput Remillarda, te su obveze posebno važne. U sto-

čarskom gradu rančer uvijek ima mogućnost da nametne svoju volju. No to bi bila preduga priča. Ako Jimmy Robles ne zna protumačiti znakove, neka ga opameti iskustvo. Naposljetku, dovoljno je star da shvati prilike u kojima živi.

Zapanjeno mladićevo lice odjednom ga naljuti.

— Do vraga, što čekaš?

Jimmy Robles gurne praznu Tiovu bocu na onu stranu kreveta gdje se obično nalaze noge i teško se spusti na postelju. Leđima se nasloni na zid i stane razmišljati. Poželi da Tio bude ovdje. Istina je, Tio mu ne bi mogao pomoći, no barem bi se smijao, a to je još uvijek bolje nego ništa.

Što si očekivao od tog mjesta, glupane? rekao bi, a onda dodao: Sada ćemo najprije popiti nekoliko čašica i zaboraviti nedokučive putove Amerikana. Onda bi prasnulo u grohotan smijeh.

Jimmy Robles je pušio jednu cigaretu za drugom i razmišljao.

Kad je otvorio oči osjeti probadajuću bol u leđima i vratu. Učini mu se da je prošlo samo nekoliko trenutaka, no u kući je već bio mrak. Ustane, protrlja vrat, priđe k vratima i pogleda na zapad.

Bio je gladan. Učini mu se kao da se nemio poslijepodnevní događaj zbilo prije stotinu godina. Temeljito je razmislio o svemu. Iziđe na cestu i krene k »Emilianu«. Htio je pojesti porciju »enchiladasa«, a možda će popiti i čašu hladnog piva.

Jeo je sam za barom. Stolovi su bili zauzeti. Osluškiivao je žagor glasova. Emiliano ga osobno posluži. Kad je izišao pripali cigaretu i zapazi kako netko žurno prolazi uskim puteljkom. Čovjek pođe ravno prema njemu i pozove ga imenom.

Bio je to Agostino Reyes koji je zajedno s njegovim stricem radio na željezničkoj stanici.

Starac je bio bez daha.

— Posvuda sam te tražio! — uzbuđeno poviče. — Tvoj stric uzeo je pušku iz ormara u poduzeću kako bi ubio jednog čovjeka!

— Kamo je otišao? — upita Jimmy.

— Uvrijedio ga je neki čovjek ispred Supreme saluna pred drugima i sada ga hoće ustrijeliti! — reče Agostino.

Jimmy Robles pojuri ulicom. Pomoli se Bogorodici da bi pravodobno stigao. Već izdaleka opazi metež ispred saluna. Začuje hitac iz puške. Ljudi potraže zaklon. Za nekoliko trenutaka cesta je bila prazna.

Posljednji dio puta Jimmy Robles prevali korakom. Pred salunom je sve bilo mirno, ali na suprotnoj strani ulice, ispred hotela, vidio je nekoliko prilika. U susret mu pođe John Benedict. — Tvoj stric je upravo nastrijelio Sida Romana. Pogodio ga je u nogu. Sid leži ispred praga.

Jimmy ugleda priliku pred vratima saluna. Na ulici je bilo posve mirno kao da se ovdje paleze samo on i John Benedict. A onda vrištavi krik propara tišinu.

— Svemogućí, pomozí! — Jimmyju se učini da je krik lebдио nekoliko trenutaka u zraku, pa je tek onda zamukao.

— To je Sid — prošapta Benedict. — Tio je unutra s oružjem. Približi li se tko vratima, vjerojatno će dokrajčiti Sida. Unutra su Remillard, sudac Essery i još neki. Nisu imali dovoljno vremena da se umiješaju. Sam bog zna što će Tio još učiniti.

— Zašto je Tio pucao?

— Navodno j Sid prije jednog sata pijan istetirao iz saluna, naletio na tvoga strica i odmah ga počeo vrijeđati. No tvoj je stric također bio pijan. Potukli su se. Kad je Tio pao na tlo, Sid mu gurne lice u prašinu, zatraži nekog momka da mu doda bocu, a onda sjedne s bocom u ruci na Tia kao na klupu. Sat nakon toga dođe stric s puškom i nastrijeli Sida. — John Benedict doda: — Ne mogu mu to zamjeriti.

— A što ste učinili kad se sve to dogodilo? — zapita Jimmy Robles, a onda, ne sačekavši odgovor, uputi se prema salunu.

John Benedict pođe za njim.

— Trenutak! — poviče, ho onda zastane na cesti.

Sid je poledice ležao pred vratima. Oči su mu bile sklopljene. Tiho je stajao. U salunu je bio tajac.

Jimmy Robles priđe stubama.

— Tio!

Nikakva odgovora. Jimmy se nagne nad Romana.

— Tio! Odnijet ću čovjeka!

Ispod ramena povrijeđenoga provuče ruke i odvuče ga pokraj prozora. Roman počne vikati. Jimmy opet priđe k vratima.

Nagio gurne vrata. Tio je bio naslonjen na bar pun boca i čaša. Nalikovao je na životinju natjeranu u stupicu. Prijava i razderana odjeća samo je pojačavala taj dojam. Iz zgurenoga položaja pogledavao je prema vratima. Teški kolt uhvatio je objema rukama.

Tada prepozna Jimmyja Roblesa.

— Dodi k svom prijatelju, Jaime — reče. Glas mu je podrhtavao.

Jimmy Robles prijede preko praga i ugleda Remillarda i suca Esseryja za jednim stolom. Pokraj susjednoga stola stajala su još dva muškarca. Jedan od njih bio je barmen, koji je nervozno otirao ruke u pregaču.

— Učinio si sasvim dovoljno. Tio — mirno će mu Jimmy Robles. — Daj mi kolt.

— Dovoljno? — Tio se okrene i usmjeri oružje prema stolu. — Nisam još ni započeo.

— Ne pričaj gluposti, daj mi kolt.

— Smatraš me ludim?

— Daj mi kolt.

Tio se nasmiješi. Činilo se da se smirio.

— Moj glupi nećak! Što će biti za mnom ako ti predam kolt?

— Sve će biti u skladu sa zakonom — odgovori Jimmy Robles, ali ni sam nije vjerovao svojim riječima.

— Da, odvući će me do obližnjeg drveta — reče Tio. — Jedan glupan poput tebe sasvim je dovoljan u obitelji, Jaime. — Glas mu opet počne podrhtavati, a smijehak mu postane

grčevit. — Možda je to moja zadaća, Jaime. Možda sam ja rođen za to.

— Kad te čovjek sluša teško je ustati i reći tko je veći glupan.

— Nije... poslušaj me! Bog je stvorio Tia Roblesa na sliku i priliku svoju, kako bi ovaj jednoga dana gospodi Remillardu i Esseryju prosvirao lubanje. — Smijeh odjekne salonom.

Jimmy Robles odmjeri oba muškarca. Sudac Essery nasloni se objema rukama na rub stola. Pretvorio se u goli strah. Što će starom Remillardu sav njegov autoritet? Pred njim se nalazio Meksikanac koji se nije bojao utjecaja moćnog rančera, jer nije bioimalo zabrinut za svoju sudbinu.

Tio podigne teški kolt. Kokot je bio napet.

— A sada gledaj, Jaime, gledaj kako će dvojicu starih đavola poslati u pakao!

Jimmy je promatrao kao da je opčinjen. Dva muškarca nalazila su se na rubu smrti. Dva muškarca koje je jedva poznavao... a ipak ih je mrzio. Nije to bila divlja, neobuzdana mržnja, bila

je to naprosto pobuna, što su se ogriježili o njegova načela.

Istodobno su se ogriježili i o zakon. Učinilo mu se da će smrću dvojice biti uklonjena sva nepravda s ovog svijeta. Nepravda... ponavljao je tu riječ...

Trgne kolt i opali. Pogleda prema Tiu Roblesu... Znao je da je mrtav prije nego što je klekao pokraj njega.

Uzme Tia na ruke i iznese ga poput malog djeteta. Pridu mu John Benedict. Prođe pokraj šerifa, a onda začu se Remillardov dubok glas.

— Još je jednom sve dobro prošlo! — Nakon tih riječi uslijedi smijeh. — Tvoj mali prokleta brzo uči!

Jimmy krene u meksikansku četvrt. Jedva da je osjećao teret na rukama, kao što nije vidio ni lica znatizeljnika uz rub ceste.

Ljudi, radnje, ulice... sve je to promatrao kao kroz maglu. I dok je nastavljao put kroz mrak, povjeruje da je shvatio što je šerif John Benedict mislio reći kad je spominjao pravdu.

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

61. D. Dean: OŠIŠANA OSVETNICA
62. D. Dean: VATRENA OSVETA
63. J. Gilmoor: LOV NA SVJEDOKE
64. C. Hunter: ALI TADA SE POJAVIO SAM
65. F. Glaser: VRIJEME OBRAČUNA
66. F. Short: NI PAKAO ME NEĆE
67. R. Ullman: JACKSONOV KLAN
68. G. Lord: TAJNI TOVAR
69. W. O'Connor: STOTINU DANA PAKLA
70. F. Short: SKINITE HULJU IZ SEDLA
71. A. C. Morgan: REVOLVERAŠI SU ČEKALI
72. L. L'Amour: BRACA SACKET
73. H. Werner: ZLOČIN OTACA
74. L. Waller: U OLOVNOJ OLUJI
75. C. Martin: IZASLANICI PAKLA
76. R. McLeod: TEŽAK PUT DO MEKSIKA
77. R. Hogan: OVAJ GRAD PRIPADA JESSUPOVIMA
78. S. C. Lawrence: TEKSAŠANIN
79. Paul Evan Lehman: PAKAO U NOVOM MEKSIKU
80. H. S. Sharon: DRUŽINA SMRTI
81. L. Ernenwein: SNJEŽNI JAHAI
82. L. L'Amour: UTAH BLAINE
83. F. Short: ZAŠTITNIK IZ TEKSASA
84. Hal Warner: LEŠINARI TONTO BASINA
85. John Gilmoor: PAKLENA PJESMA PUSTINJE
86. William O'Connor: DVOBOJ S PRIJATELJEM
87. Al Cody: NA STRANI INDIJANACA
88. Jim Sheridan: NAMAMI VUKOVE U ZAMKU
89. H. S. Sharon: SMRTI U SUSRET
90. H. S. Sharon: ĐAVOLJI RANCI
91. Clay Hunter: USAMLJENIK S RIO BRAVA
92. Robert Ullman: MOHIKANINA DRUŽBA
93. H. S. Sharon: LOV NA DOLAR
94. Robert Ullman: ŠANSA ZA BENA
95. Shepard Rifkin: PUT KINGA FISHERA
96. L. L'Amour: DOLINA MIRA
97. H. Haton: KONJANICI IZ PAKLA
98. B. Arthur: DVA REVOLVERA
99. Dudley Dean: TVRD ORAH
100. D. B. Newton: POVRATAK OSVETNIKA
101. H. S. Sharon: OSVETA BUNTOVNIKA
102. H. S. Sharon: PLJAČKA U LOS ALAMOSU
103. J. T. Edson: ČOVJEK KALIBRA 44
104. Matt Chisholm: POBJEDA MCALLISTEROVIH
105. Lee Martin: ZLODUH SANTA RITA
106. Robert Ullman: KOLORADO KID
107. Bill Fargo: OTMJENI PLJAČKAŠI

U PRIPREMI:

108. Matt Chisholm: CRNI KAUBOI

KOD VAŠEG PRODAVAČA NOVINA

**BIBLIOTEKA KRIMINALISTIČKO
— LJUBAVNIH ROMANA**